

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/21/056602
Documentnummer: 287054
Datum: di 18 januari 2022 verzonden: di 1 februari 2022
Onderwerp: Resultaten haalbaarheidsonderzoek zonnevelden
Portefeuillehouder: Wethouder Spil
Bijlage(n):

1. Haalbaarheidsonderzoek zonnevelden
2. Beleidsanalyse zonnevelden
3. Amendement 123 VVD CDA VLS ONS GL D66 over Regionale Energie Strategie (RES) 1.0.

Geachte raad,

Met deze informatiebrief informeert het college u over de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek voor 'zon op veld' en de vervolgstappen die hierbij komen kijken. De brief heeft de volgende opzet: eerst wordt de relatie van dit haalbaarheidsonderzoek met de RES 1.0 uitgelegd. Daarna leest u over de aanleiding, de opzet en de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek. Ten slotte gaan we in op de vervolgstappen.

De regionale energiestrategie (RES)

De Rijksoverheid heeft zich gecommitteerd aan de klimaatdoelstellingen van Parijs om in 2050 de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2 graden Celsius. Nederland heeft deze doelstellingen vertaald in het Klimaatakkoord met als tussendoelstelling een CO₂-reductie van 49% in 2030 en 95% in 2050 vergeleken met de uitstoot van 1990. De Regionale Energie Strategie laat zien hoe we de energiedoelen gaan invullen en gaan halen.

De RES 1.0 van de regio Holland Rijnland, waar Voorschoten bij hoort, levert een bijdrage aan het naleven en halen van de (inter)nationale afspraken voor de CO₂- en energiedoelstellingen voor 2050. Daarbij is de RES een instrument om met maatschappelijke betrokkenheid regionale keuzes te maken over:

- de opwekking van duurzame elektriciteit
- de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en
- de daarvoor benodigde opslag en energie-infrastructuur

Het plan geeft aan dat de regio 1,1 TWh van alle energie duurzaam wil opwekken met zon op daken, zonnevelden en windmolens.

Aanleiding voor het haalbaarheidsonderzoek

Rondom Voorschoten zijn door de RES-regio Holland Rijnland twee zoekgebieden voor zonnevelden aangewezen in het buitengebied. Deze globale zoekgebieden zijn ingetekend in de Papenwegsepolder aan de N448 en de Duivenvoordecorridor aan de N447. Deze zoekgebieden zijn behandeld in de raad op 10 juli 2021. Op basis van de aandachtspunten heeft de raad met amendement 123 aangegeven dat het ontwikkelen van zonnevelden in de Duivenvoordecorridor en de Papenwegsepolder geen optie is. De raad heeft het college verzocht om de haalbaarheid van zonnevelden op andere plekken in de gemeente te onderzoeken. Dit vormt de aanleiding voor het haalbaarheidsonderzoek dat in opdracht van de gemeente is uitgevoerd door Kuiper Compagnons (zie bijlage 1 voor het hele rapport), waarvan we de resultaten met u delen.

Resultaten

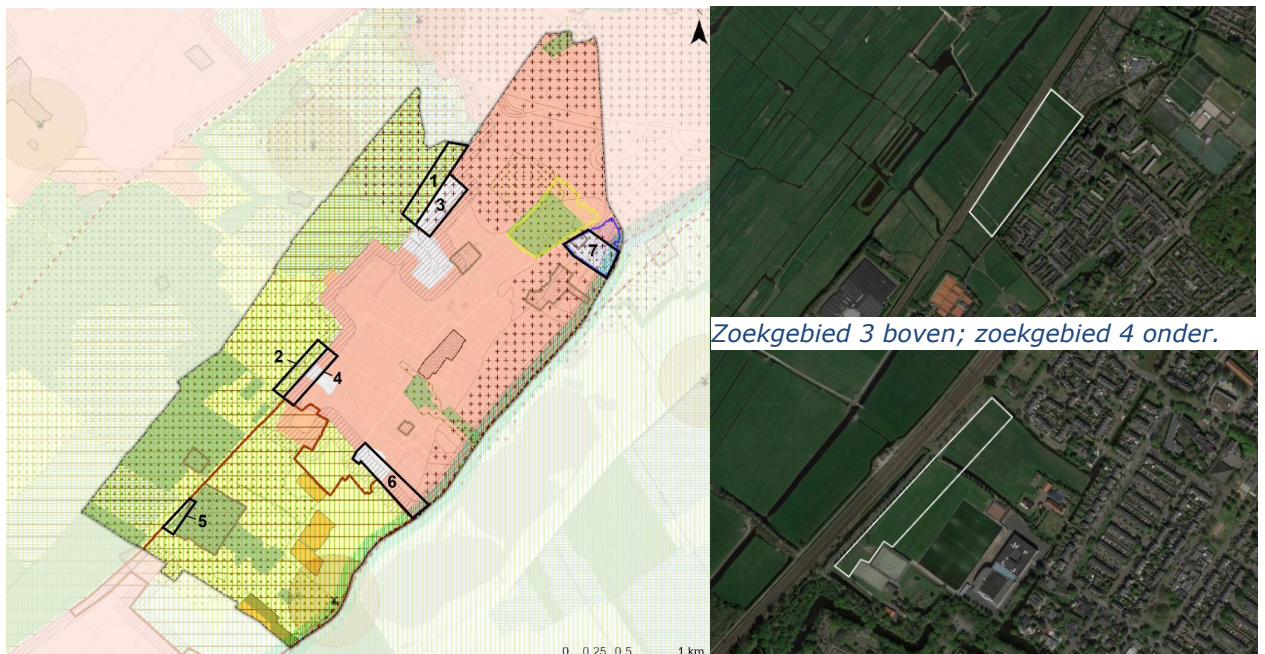
Het doel van het haalbaarheidsonderzoek was om mogelijkheden voor kansrijke zonneveldzoekgebieden binnen de gemeente Voorschoten te definiëren. Het onderzoek heeft zich voornamelijk gericht op de 'randen' van de beschermde gebieden. Gelet op het amendement van de gemeenteraad is de rest van het beschermde buitengebied buiten

beschouwing gelaten. Eerst heeft Kuiper Compagnons een analyse gemaakt van het relevante nationale, provinciale, regionale en gemeentelijke beleid (zie bijlage 2). Op basis daarvan is een aantal potentiële zoekgebieden voor 'zon op veld' in beeld gebracht (zie figuur 1). Deze resultaten zijn besproken met de provincie en de relevante beleidsadviseurs van de gemeente Voorschoten. Deze gebieden zijn verder onderzocht. Hieruit blijkt dat er alleen voor zoekgebieden 3 en 4 beperkte mogelijkheden zijn voor het ontwikkelen van een zonneveld. In deze brief lichten we deze twee geschikte gebieden toe. Voor de andere zoekgebieden die niet geschikt bleken te zijn, verwijzen we u naar het haalbaarheidsonderzoek zonnenvelden in bijlage 1.

Zoekgebied 3

Het derde zoekgebied ligt zich ten westen van de wijk Adegeest, aan de oostkant van de spoorlijn en binnen de stads- en dorpsrand. Het gebied bestaat uit verschillende percelen, die (deels) van elkaar worden gescheiden door watergangen. Rekening houdend met de watergangen (plus onderhoudsstrook) en beschermingszones voor een waterkering, hoogspanningsmasten, gasleiding en waterleiding blijft er binnen het zoekgebied ongeveer 2 hectare over om mogelijk zonnenvelden te kunnen realiseren.

Figuur 1. Overzichtskaart met alle potentiële zoekgebieden + luchtfoto's van de meest geschikte zoekgebieden 3 (boven) en 4 (onder). Zie bijlage 1 voor grotere versies van deze afbeeldingen

Zoekgebied 4

Het vierde zoekgebied grenst aan de dorpszijde van de spoorlijn. Het gebied bestaat uit een sportveld van The British School en een weiland. Vanwege de eigendomssituatie, afstand tot omliggende functies zoals woningen en behoud van openheid, wordt een strook van ongeveer 50 meter grenzend aan de spoorlijn als mogelijkheid gezien. Dit komt neer op ongeveer 1 hectare.

Voor beide gebieden gelden echter beperkingen. Beide zoekgebieden zijn relatief klein en hebben een suboptimale verkavelingsrichting. Dit maakt de locaties minder aantrekkelijk voor grootschalige initiatieven. Er bestaan beperkte kansen voor particuliere en/of lokale initiatieven. Daarvoor is meer onderzoek nodig.

Vervolgstappen

Naast het informeren van u, de raad, over de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek zal het college ook de RES autoriteit regio Holland Rijnland informeren over de bevindingen, zodat hiermee rekening kan worden gehouden bij de uitwerking van de RES 1.0 naar RES 2.0. De oorspronkelijke ongeschikte zoekgebieden in het buitengebied zijn namelijk vanuit dit verband aangewezen. In regionaal verband ligt nu het initiatief en wordt de komende tijd gekeken hoe we procesmatig van zoekgebieden naar kansrijke locaties kunnen gaan. In de RES 2.0 zal duidelijk worden hoe de regio komt tot samenhangende plannen voor de energietransitie. Daarbij wordt rekening gehouden met een aantrekkelijke leefomgeving. Plannen die zowel individueel als in de ruimtelijke opgave meerwaarde opleveren op de lange termijn.

Daarnaast laat het delen van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek zien dat de gemeente Voorschoten haar taak binnen het RES-verband serieus neemt. Dit sluit ook aan bij de doelen ten aanzien van de opwekking van elektriciteit, zoals geformuleerd in de Visie Energie en Klimaat.

We hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Het volledige haalbaarheidsonderzoek en de bijbehorende beleidsanalyse zijn te lezen in bijlagen 1 en 2.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A.R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Haalbaarheidsonderzoek zonnevelden

November 2021

Gemeente
Voorschoten

Inhoud

1.	Inleiding	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	3
2.	Methodiek en proces	4
3.	Beleidsmatige verkenning	5
3.1	Beleidsanalyse	5
3.2	Potentiële zoekgebieden.....	7
4.	Ruimtelijke verkenning.....	8
4.1	Zoekgebied 1	8
4.2	Zoekgebied 2	11
4.3	Zoekgebied 3	14
4.4	Zoekgebied 4	17
4.5	Zoekgebied 5	20
5.	Conclusie en advies	23

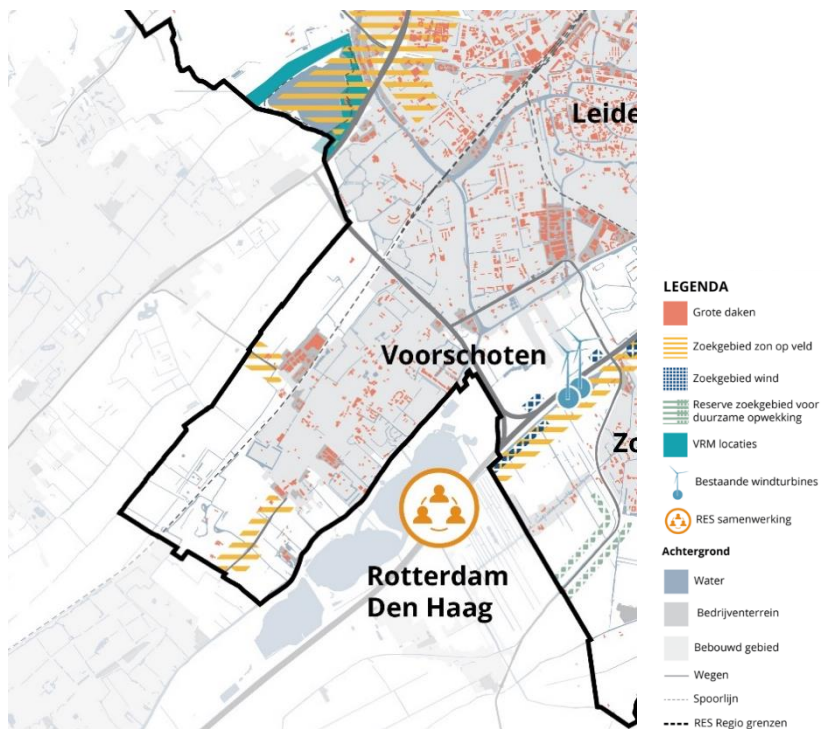
Bijlagen:

Bijlage 1 - Beleidsanalyse

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In regionaal verband is de gemeente Voorschoten betrokken bij de Regionale Energie Strategie Holland Rijnland. Deze RES 1.0 is door dertien gemeenten vastgesteld. In dat proces zijn kansrijke zoekgebieden voor zonneenergie en windturbines geïdentificeerd. In de gemeente Voorschoten zijn twee zoekgebieden voor 'zon op veld' in het buitengebied aangewezen. Deze zoekgebieden zijn behandeld in de gemeenteraad van Voorschoten op 10 juli 2021.

Plankaart RES Holland-Rijnland

In de plankaart behorende bij de RES 1.0 zijn deze globale zoekgebieden ingetekend in de Papewegsepolder aan de N448 en de Duivenvoordecorridor aan de N447. Deze gebieden liggen onder andere binnen het rijksbeschermd dorpsgezicht 'Landgoederenzone Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar' en het Provinciaal Kroonjuweel landgoederenzone. Daarnaast ligt een deel van de voorgestelde locaties op Landgoed Duivenvoorde. Voor de Duivenvoordecorridor geldt bovendien dat de provincie Zuid-Holland sinds 2008 met de gemeenten Voorschoten en Leidschendam-Voorburg werkt aan het saneren van de kassen in het gebied en om het daarna groen in te richten met beperkte woningbouw. Daarnaast heeft de Papenwegsepolder een karakteristieke openheid en is het een belangrijk weidevogelgebied.

Op basis van deze aandachtspunten heeft de gemeenteraad van Voorschoten via een amendement aangegeven dat het ontwikkelen van zonnevelden in de Duivenvoordecorridor en de Papenwegsepolder geen optie is. De gemeenteraad heeft verzocht om de haalbaarheid van zonnevelden op andere plekken in de gemeente te onderzoeken. Het voorliggende rapport is het resultaat van dat onderzoek.

1.2 Doel

Het doel van het onderzoek was het inzichtelijk maken van de mogelijkheden voor kansrijke zonneveldzoekgebieden in de gemeente Voorschoten. Daarbij is onderzocht welke beleidsmatige en ruimtelijke kansen en beperkingen er zijn.

Er worden geen uitspraken gedaan over de daadwerkelijke wenselijkheid van de ontwikkelingen en concrete technische beperkingen zoals de nabijheid van aansluitpunten op het net en beschikbare netcapaciteit. De resultaten vormen de basis voor concreet beleid over zonnevelden en de communicatie richting de RES-regio en de provincie Zuid-Holland over de huidige zoekgebieden.

1.3 Leeswijzer

Voorliggend document bestaat uit een aantal onderdelen. In dit eerste hoofdstuk is stilgestaan bij de aanleiding en het doel van het onderzoek. Hoofdstuk 2 beschrijft de methodiek en het doorlopen proces. In hoofdstuk 3 worden de belangrijkste conclusies uit de beleidsinventarisatie beschreven en worden de hieruit gefilterde potentiële zoekgebieden toegelicht. Deze potentiële zoekgebieden zijn vervolgens verder uitgewerkt in hoofdstuk 4. Per zoekgebied is een ruimtelijke verkenning uitgevoerd en is de kansrijkheid van het zoekgebied bepaald. Hoofdstuk vat de belangrijkste conclusies samen.

2. Methodiek en proces

In de beleidsanalyse is het relevante nationale, provinciale, regionale en gemeentelijke beleid geanalyseerd. De complete beleidsinventarisatie is opgenomen als bijlage 1.

Op basis van de beleidsanalyse zijn potentiële zoekgebieden in beeld gebracht, inclusief een overzicht van de beleidsmatige kansen en beperkingen per gebied. Samen met gemeentelijke en provinciale beleidsadviseurs is een eerste inschatting gemaakt of de gebieden daadwerkelijk kansrijk zijn en of het de moeite waard is om ze verder te verkennen. Hierbij zijn enkele zoekgebieden afgevallen.

De potentiële zoekgebieden zijn nader onderzocht in een ruimtelijke verkenning waarbij de landschappelijke kenmerken in beeld zijn gebracht. Daarbij is gekeken naar het type landschap, groenstructuren, natuurwaarden, monumenten, recreatieve netwerken en locaties, belangrijke zichtlijnen en de nabijheid van woningen en infrastructuur. Per potentieel zoekgebied is aangegeven of er onder bepaalde voorwaarden ruimte is voor een zonneveld. Daarbij is er ook gekeken naar verschillende opstellingen en koppelkansen met andere ontwikkelingen en opgaven.

In het uiteindelijke advies is aangegeven of er gebieden zijn die zowel beleidstechnisch als ruimtelijk voldoende kansen bieden voor een kwalitatief hoogwaardig zonneveld, passend bij de lokale kwaliteiten.

Procesweergave

3. Beleidsmatige verkenning

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste conclusies uit de beleidsanalyse beschreven en is toegelicht hoe de potentiële zoekgebieden bepaald zijn. De volledige analyse is opgenomen als bijlage 1 bij dit rapport.

3.2 Beleidsanalyse

Ruimtelijke kwaliteit

Het provinciaal beleid is een belangrijke factor bij het bepalen of zonnevelden wel of niet mogelijk zijn. Nagenoeg het volledige buitengebied van de gemeente Voorschoten is op verschillende manieren beschermd in het provinciale Omgevingsbeleid. In het provinciale Omgevingsbeleid is al het bestaande provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving samengevoegd in een Omgevingsvisie en een Omgevingsverordening. Het provinciale beleid doet geen directe uitspraken over het verbieden of toelaten van zonnevelden op specifieke locaties. Het bevat wel duidelijke kaders voor thema's als het behouden van openheid en het beschermen van diverse erfgoed- en natuurwaarden. De regels uit de Omgevingsverordening werken direct door op het gemeentelijk beleid en zijn dan ook opgenomen in de vigerende bestemmingsplannen.

Het kwaliteitsbeleid van de provincie gaat uit van 'ja, mits' en maakt daarbij onderscheid tussen drie soorten ruimtelijke ontwikkelingen: inpassing, aanpassing en transformatie. Bij inpassing sluit de ontwikkeling sterk aan bij de bestaande gebiedsidentiteit, terwijl aanpassing en transformatie de gebiedsidentiteit (deels) veranderen. Bij de ontwikkeling van zonnevelden is nagenoeg altijd sprake van 'aangepassing' of 'transformatie'.

De provincie borgt het ruimtelijk kwaliteitsbeleid in de Omgevingsverordening. Binnen het kwaliteitsbeleid zijn Beschermd Gebieden aangewezen. In deze gebieden heeft de instandhouding van de waarden die de gebieden kenmerken, voorrang boven alle andere ruimtelijke ontwikkelingen.

De Beschermd Gebieden worden onderscheiden in twee beschermingscategorieën:

- Beschermingscategorie 1: gebieden met topkwaliteit - *In Voorschoten zijn dit de Natuurnetwerk Nederland-gebieden (NNN) en het Cultuurhistorische Kroonjuweel.*
- Beschermingscategorie 2: gebieden met bijzondere kwaliteit - *In Voorschoten zijn dit de weidevogelgebieden en de groene buffer.*

Zoals te zien in de overzichtskaart op pagina 6 valt (het buitengebied van) Voorschoten bijna volledig binnen verschillende (provinciale) beschermingscategorieën. Gebieden in beschermingscategorie 1 zijn zo bijzonder dat het beschermen van de kwaliteit voorrang heeft boven alle andere ontwikkelingen. Dit betekent in dat het ontwikkelen van zonnevelden in principe niet mogelijk is. In beschermingscategorie 2 gebieden zijn zonnevelden alleen mogelijk indien het een aanpassing betreft en het aansluit op de te beschermen waarden.

Duivenvoordecorridor

De Duivenvoordecorridor is een bijzonder gebied in de gemeente. De Duivenvoordecorridor is tot stand gekomen op basis van een convenant, tussen het toenmalige ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de provincie Zuid-Holland, de gemeente Voorschoten en de gemeente Leidschendam-Voorburg. Het is in 2008 als Rijksbufferzone aangewezen. De gemeente werkt samen met partners hard aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. De afgelopen jaren is er ingezet op het omvormen van verouderde glasopstanden. Bijna alle kassen zijn opgekocht en gesloopt. Hiermee is het landelijke karakter van het gebied al voor een groot deel verbeterd. Voor nieuwe ontwikkelingen geldt dat de lat hoog ligt. Iedere ontwikkeling binnen dit gebied moet kwaliteit uitstralen.

Erfgoed en archeologie

Het cultureel erfgoed beleid vanuit de provincie is in Voorschoten terug te vinden in de aanwijzing als landgoedbiotoop en molenbiotoop. Ontwikkeling

van duurzame energie binnen of nabij landgoed- en molenbiotopen is niet haalbaar als de waarden of het zicht op deze waarden worden verstoord. In het geval van een molenbiotoop mag de windvang en de zichtbeleving niet in het geding komen.

Wat betreft het archeologiebeleid is de archeologische verwachtingswaarde vanuit Rijks- en provinciaal beleid vertaald in dubbelbestemmingen binnen de vigerende bestemmingsplannen. Voor grondroerende werkzaamheden zijn criteria opgenomen wanneer een archeologisch onderzoek vereist is. De plaatsing van zonnepanelen overschrijdt deze criteria waarschijnlijk niet.

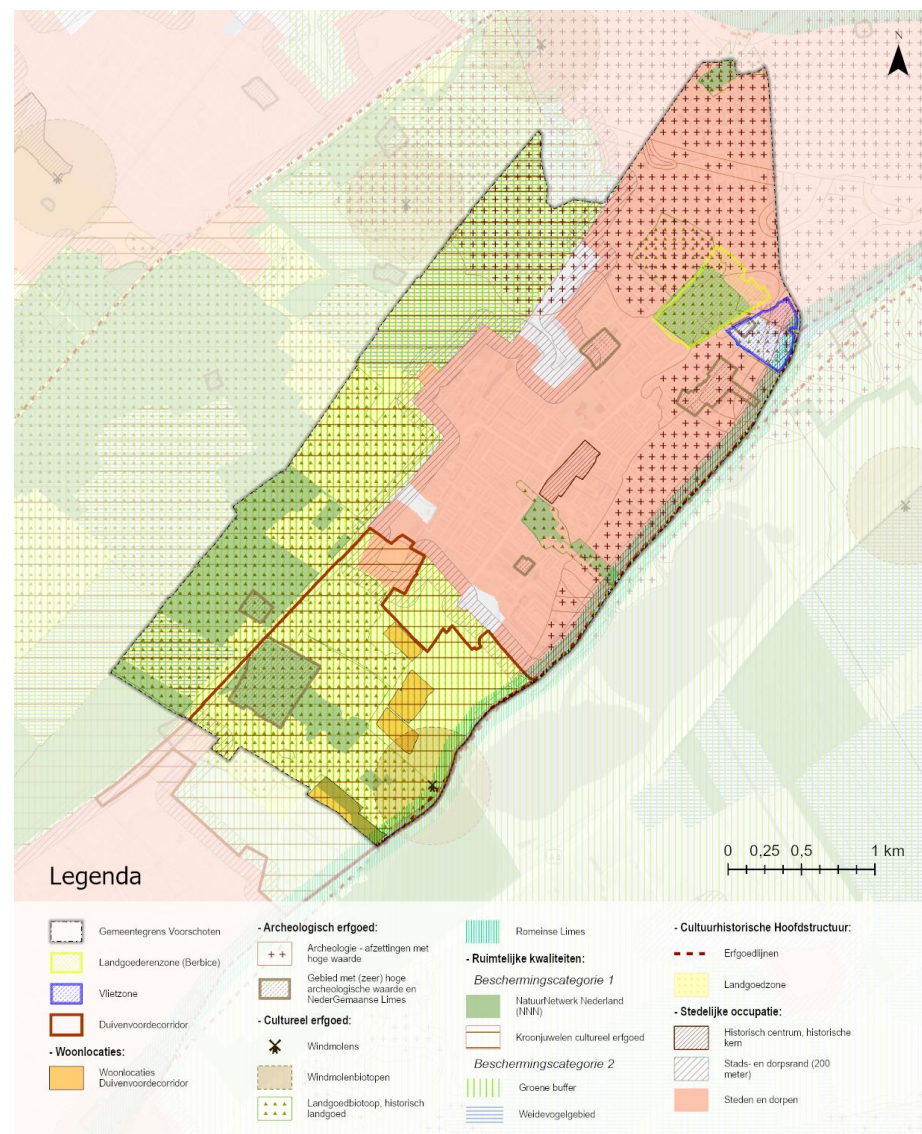
Kansen voor zonne-energie

De provincie wil het gebruik van zonne-energie actief faciliteren en ondersteunen, omdat zonne-energie een groeiende bijdrage levert aan de productie van hernieuwbare energie. Voorop staat de voorkeur voor meervoudig ruimtegebruik, zoals het benutten van daken en overige geschikte functies. De volgende uitgangspunten zijn in het provinciaal beleid leidend:

1. Multifunctioneel ruimtegebruik
2. Vrijwaren schaarse open ruimte
3. Koppeling aan andere ruimtelijke opgaven
4. Afstemmen energievraag- en aanbod
5. Een goed landschapsontwerp
6. Verankering in de samenleving

In beperkte mate en onder voorwaarden worden mogelijkheden voor zonnevelden geboden op de volgende locaties:

- Het agrarisch bouwblok
- Infrastructuur
- Voormalige stortplaatsen, slibdepots en spaarbekkens
- Stads- en dorpsranden
- Glastuinbouwgebied
- Knikpuntgebieden
- Combinatie met windpark

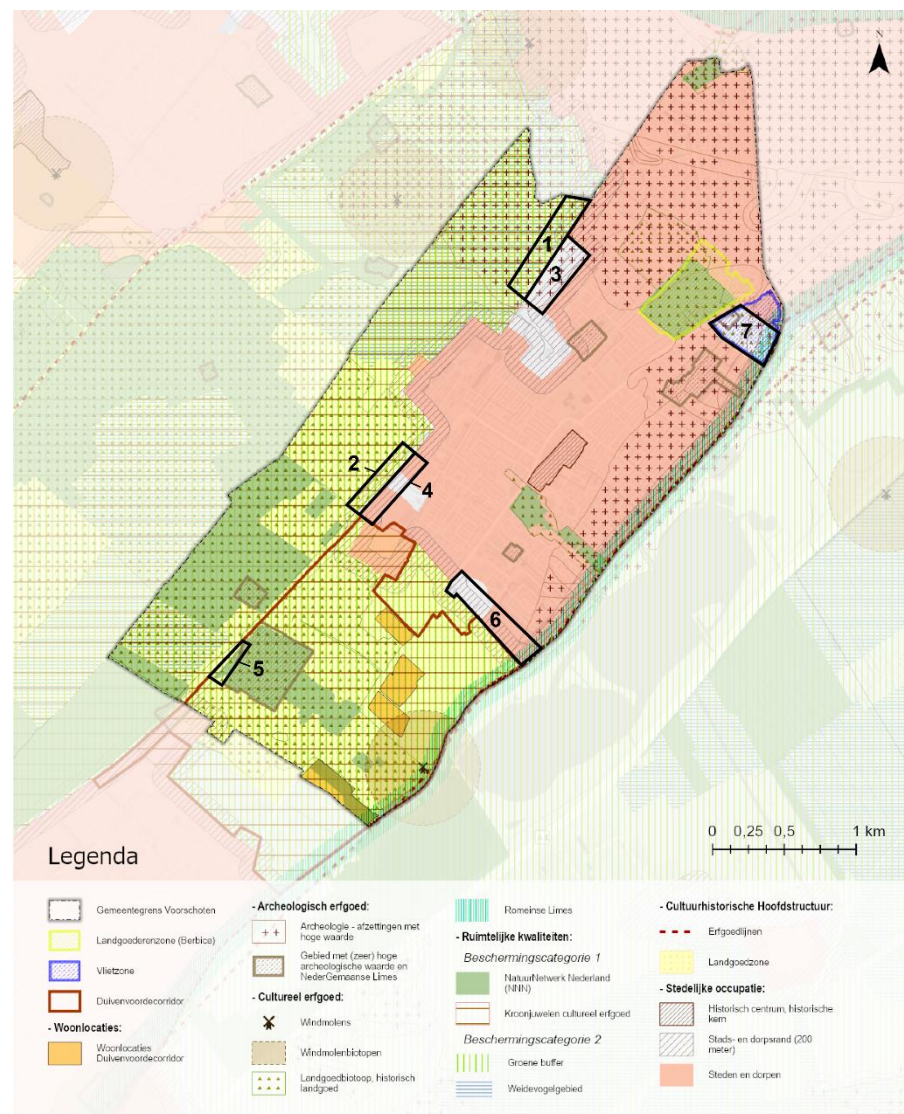
Afbeelding 1. Overzichtskartaal beleid (Bronnen: Provinciale Omgevingsverordening, provinciale kwaliteitskaart, vigerende bestemmingsplannen en convenant Duivenvoordecorridor)

3.3 Potentiële zoekgebieden

Door de grote landschappelijke waarde van het buitengebied is er nagenoeg geen (beleidsmatige) ruimte voor zonnevelden in het buitengebied. Vanwege de gemeentelijke ambitie om bij te dragen aan de energietransitie zijn de andere mogelijkheden bekeken. Op basis van de oproep van de gemeenteraad heeft het onderzoek zich voornamelijk gericht op de 'randen' van de beschermde gebieden. Gelet op het amendement van de gemeenteraad is de rest van het beschermde buitengebied buiten beschouwing gelaten. Op basis van de verkenning zijn er drie soorten zoekgebieden te onderscheiden:

1. De rand van de beschermingscategorieën, parallel aan de spoorlijn (locaties 1 en 2). Deze locaties vallen vanuit de omliggende woningen en wegen niet of nauwelijks opvallen.
2. Open gebieden in bestaand stedelijk gebied en dorpsranden (locaties 3, 4, 6 en 7)
3. In de beschermde gebieden (locatie 5). Deze locatie is aangedragen door stichting Duivenvoorde. Landgoedeigenaren zijn in toenemende mate op zoek zijn naar nieuwe verdienmodellen om de landgoederen te beheren. Om deze reden is de locatie meegenomen in dit onderzoek. Het is echter een privaat initiatief.

De woningbouwlocatie (locatie 6) en de gebieden die beschermd worden door servituten van de buitenplaats 'Berbice' (locatie 7) zijn al snel afgevalen. Dit wordt in de bijlage toegelicht. Op basis van provinciaal beleid en gesprekken met gemeentelijke en provinciale beleidsadviseurs blijkt dat locatie 1, 2 en 5 op korte termijn onrealistisch zijn en ook op de langere termijn worden er nagenoeg geen kansen gezien. Gebied 3 en 4 hebben de minste directe beleidsmatige beperkingen, Bovendien liggen ze in stads- en dorpsrand waar de ontwikkeling van een zonneveld meer voor de hand ligt dan in het open buitengebied. In hoofdstuk 4 zijn deze gebieden verder ruimtelijk uiteengezet, waarbij per gebied is aangegeven of er mogelijkheden zijn om op deze locaties zonnevelden te realiseren.

Afbeelding 2: Overzichtskartaal beleid met potentiële zoekgebieden

4. Ruimtelijke verkenning

4.1 Zoekgebied 1

Het eerste zoekgebied is een open weidegebied aan de rand van de Papenwegse Polder, grenzend aan de spoorlijn. Het gebied bestaat uit verschillende percelen, die (gedeeltelijk) van elkaar worden gescheiden door watergangen. Rekening houdend met de watergangen (plus de benodigde onderhoudsstrook) en beschermingszones ten behoeve van de waterkering, gasleiding en waterleiding blijft er binnen het zoekgebied circa 10 hectare over om zonnevelden te kunnen realiseren.

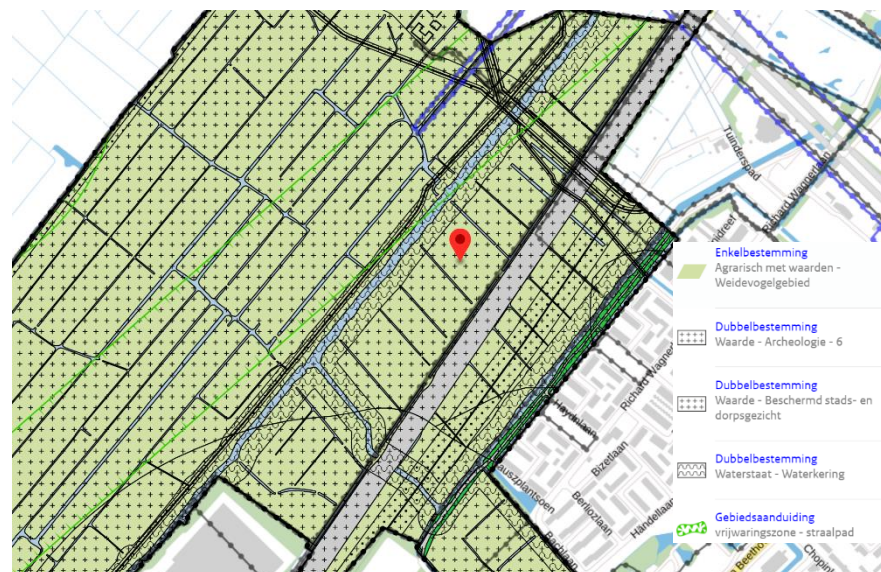
Vigerend beleid

Het zoekgebied valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied (2010)'. Binnen dit bestemmingsplan heeft het de enkelbestemmingen 'Agrarisch met waarden – Weidevogelgebied' en 'Water'. Daarnaast heeft het een aantal dubbelbestemmingen, waaronder een archeologische bescherming en een dubbelbestemming 'Beschermd stads- en dorpsgezicht'. Er loopt een waterkering, gasleiding en waterleiding door het gebied, waarvoor in het bestemmingsplan beschermingszones zijn opgenomen.

Een aantal van deze aanwijzingen komen voort uit het provinciaal beleid, waaronder het beschermd dorpsgezicht. Binnen het provinciaal beleid valt het plangebied namelijk binnen de beschermingscategorie 1 'Kroonjuweel' en beschermingscategorie 2 'Groene buffer'. Dit betekent dat er eisen worden gesteld met betrekking tot verkaveling, behoud van openheid, landschapselementen en belevingswaarde van het landschap. Ten behoeve van de groene buffer en het weidevogelgebied gelden eisen voor instandhouding en compensatie. In principe zijn zonnevelden niet mogelijk in beschermingscategorie 1 gebieden. Op dit moment bestaat er binnen het vigerende beleid dus geen mogelijkheid om hier zonnevelden te realiseren.

Afbeelding 3: Zoekgebied 1

Afbeelding 4: Bestemmingsplan 'Buitengebied (2010)' zoekgebied 1

Landschappelijke karakteristiek

Dit (noordelijke) deel van de Papenwegse Polder heeft een hoge landschappelijke waarde, met grootschalige openheid, en wordt begrensd door:

- spoorlijn/dorpsrand Voorschoten;
- dorpsrand Leiden;
- beplanting A44 en (landgoed)bosjes Zuydwyk en Santhorst;
- beplanting N448 / Industrieterrein Dobbeweg.

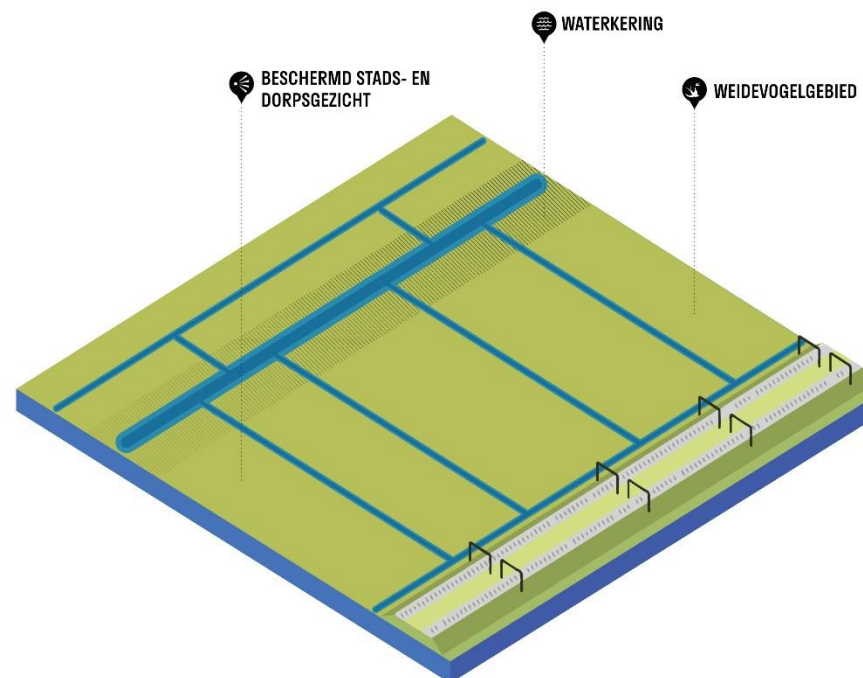
Het gebied bestaat uit karakteristieke veenontginningen met regelmatige strokenverkaveling (noordwest-zuidoost of zuidwest-noordoost). Het grasland wordt doorsneden door een dicht slotenpatroon met hoge waterstanden. Langs de Nieuwe Weg liggen een paar (grote) erven met hogere beplanting.

Karakteristieke leefgebieden

Karakteristieke leefgebieden in het open veenweidegebied zijn moeras, natte strooiselruigte, veenmosrietland, nat schraalland, dotterbloemgrasland, nat matig voedselrijk grasland en kruiden- en faunarijk grasland.

Karakteristieke soorten

Het gebied heeft een hoge ecologische waarde en wordt onder meer gebruikt door broedende weidevogels en overwinterende zwanen, ganzen en eenden.

Afbeelding 5: Zoekgebied 1 - Weergave landschap met beleidsmatige uitgangspunten

Aandachtspunten uit ruimtelijke verkenning

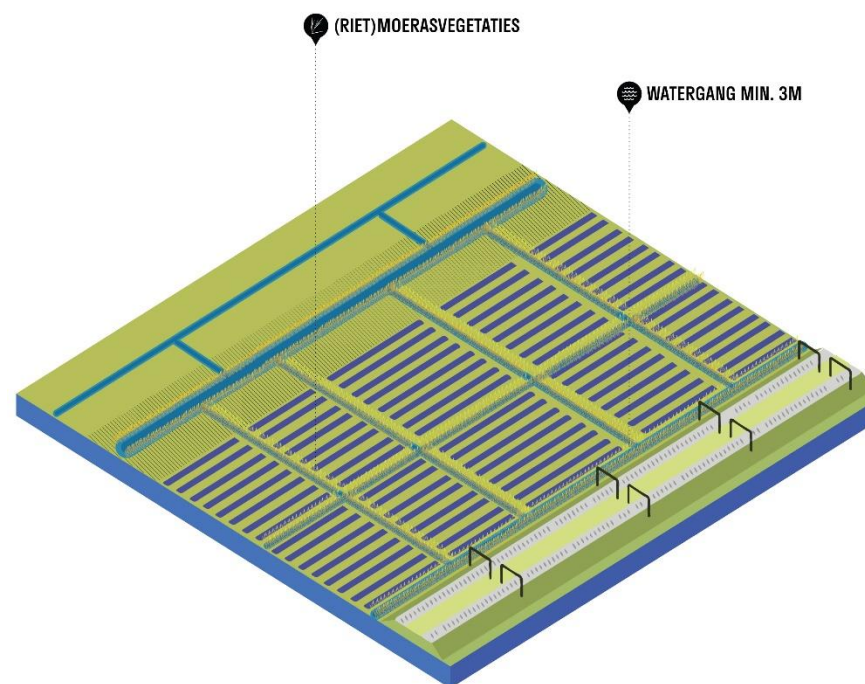
- Vooral voor weidevogels is dit een waardevol gebied en ook voor overwinterende zwanen, ganzen en eenden. Het gaat slecht met de weidevogels in Nederland, dus het beschermen van waardevolle weidevogelgebieden is belangrijk. Kwantitatieve compensatie van weidevogelgebieden is heel lastig. Kwalitatieve compensatie in naastgelegen gebieden is misschien mogelijk maar ook dan wordt het oppervlak aan weidevogelgebied kleiner.
- Belemmering van het uitzicht vanuit de trein (beleving openheid).
- Suboptimale verkavelingsrichting en relatief vlakke/lage opstellingen maakt een business case lastig(er), waardoor (ook) het realiseren van koppelkansen en compensatie van het weidevogelgebied moeilijk kan zijn. Dit moet nader onderzocht worden met een business case.
- Inpassing van de elementen van een zonnenveld, o.a. transformatorhuisje en kabels is lastig in dit open gebied met veel watergangen.
- Aandacht voor de bereikbaarheid tijdens aanleg en onderhoud.

Landschappelijke inpassing

Het gebied ligt aan de spoordijk en is alleen direct zichtbaar vanuit de trein. Bij de realisatie van eventuele zonnenvelden dient de verkavelingsstructuur met de (brede) watergangen in stand te worden gehouden. Eventuele zonnenvelden dienen ingepast te worden met (lijnvormige) structuren van rietmoerasvegetaties langs alle watergangen. De opstellingen dienen de verkavelingsstructuur te volgen, parallel aan het spoor (zuidwest-noordoost). De hellingshoek van de panelen (en daarmee de hoogte) is maximaal 10 graden om de openheid niet te veel aan te tasten. Hekwerken zijn niet gewenst vanwege de openheid. Ze kunnen eventueel verlaagd in het midden van de watergangen, maar liever niet. Dit moet bovendien afgestemd worden met de waterbeheerder omdat de watergangen bereikbaar moeten blijven voor onderhoud.

Meekoppelkansen

Bij het ontwikkelen van zonnenvelden binnen dit gebied bestaan er kansen voor het ontwikkelen van rietmoeras en kruiden- en faunairijk grasland. Ook is recreatief medegebruik mogelijk door de toevoeging van een wandel- of fietsroute zolang dit weidevogels niet verstoort. Ook kleinschalige productie van biomassa van (riet)gewassen behoort wellicht tot de mogelijkheden.

Afbeelding 6: Zoekgebied 1 - Weergave ruimtelijke aandachtspunten met mogelijke inpassing zonnenvelden

4.2 Zoekgebied 2

Het tweede zoekgebied ligt aan de rand van de Papenwegse Polder aan de spoorlijn, maar ligt zuidelijker dan het eerste zoekgebied. Het gebied bestaat uit verschillende percelen, die van elkaar worden gescheiden door watergangen. Rekening houdend met deze watergangen (plus onderhoudstrook) en de beschermingszone van de waterkering blijft er binnen het zoekgebied circa 2,5 hectare over om zonnevelden te kunnen realiseren.

Vigerend beleid

Ook dit zoekgebied valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied (2010)'. Binnen dit bestemmingsplan heeft het de enkelbestemmingen 'Agrarisch met waarden – Weidevogelgebied' en 'Water'. Daarnaast heeft het een aantal dubbelbestemmingen, waaronder een archeologische bescherming en een dubbelbestemming 'Beschermd stads- en dorpsgezicht'. Er ligt een waterkering aan de rand van het gebied, waarvoor in het bestemmingsplan een beschermingszone is opgenomen. Vrijwel het gehele gebied heeft een vrijwaringszone ten behoeve van de landgoedbiotoop behorende bij Landgoed de Horsten.

Een aantal van deze aanwijzingen komt voort uit het provinciaal beleid, waaronder het beschermd dorpsgezicht en de landgoedbiotoop. Binnen het provinciaal beleid valt het plangebied binnen de beschermingscategorie 1 'Kroonjuweel' en beschermingscategorie 2 'Groene buffer'. Dit betekent dat er eisen worden gesteld met betrekking tot verkaveling, behoud van openheid, landschapselementen en belevingswaarde van het landschap, maar ook de beleving en herkenbaarheid van het landgoed met bijbehorende zichtlijnen. Ten behoeve van de groene buffer en het weidevogelgebied gelden eisen voor instandhouding en compensatie. Overigens is dit deel van de Papenwegse Polder geen onderdeel van het provinciale weidevogelgebied maar wel gemeentelijk als weidevogelgebied aangemerkt.

Afbeelding 7: Zoekgebied 2

Afbeelding 8: Bestemmingsplan 'Buitengebied (2010)' zoekgebied 2

In principe zijn zonnevelden niet mogelijk in beschermingscategorie 1 gebieden. De eventuele aanwezigheid van weidevogels zorgt tevens voor mogelijke belemmeringen.

Landschappelijke karakteristiek

Dit (zuidelijke) deel van de Papenwegse Polder heeft een hoge landschappelijke waarde, met grootschalige openheid en wordt begrensd door:

- spoorlijn/dorpsrand Voorschoten;
- beplanting N448 / Industrierrein Dobbeweg;
- (landgoed)bossen van Ter Horst en Raaphorst.

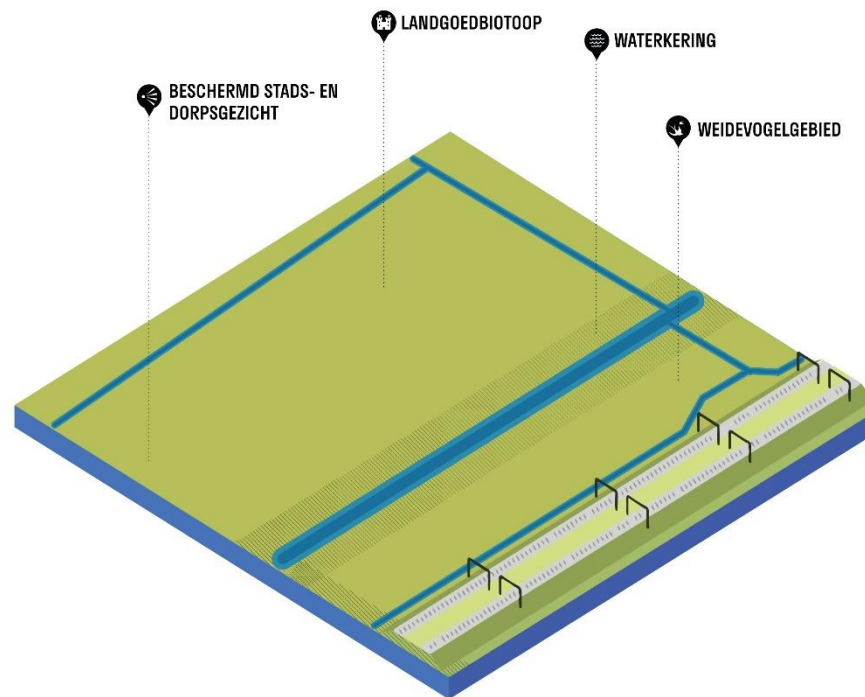
Het gebied bestaat uit karakteristieke veenontginningen met regelmatige strokenverkaveling (zuidwest-noordoost). Het grasland wordt doorsneden door een dicht slotenpatroon met hoge waterstanden. Aan de N448 liggen een paar (grote) erven met hogere beplanting.

Karakteristieke leefgebieden

Karakteristieke leefgebieden in het open veenweidegebied zijn moeras, natte strooiselruigte, veenmosrietland, nat schraalland, dotterbloemgrasland, nat matig voedselrijk grasland, kruiden- en faunarijke grasland, afgewisseld met meer opgaand wilgenstruweel, elzenbroekbos en (op de landgoederen) park-stinzenbos.

Karakteristieke soorten

Het gebied wordt mogelijk gebruikt door broedende weidevogels en overwinterende zwanen, ganzen en eenden.

Afbeelding 9: Zoekgebied 2 - Weergave landschap met beleidsmatige uitgangspunten

Aandachtspunten uit ruimtelijke verkenning

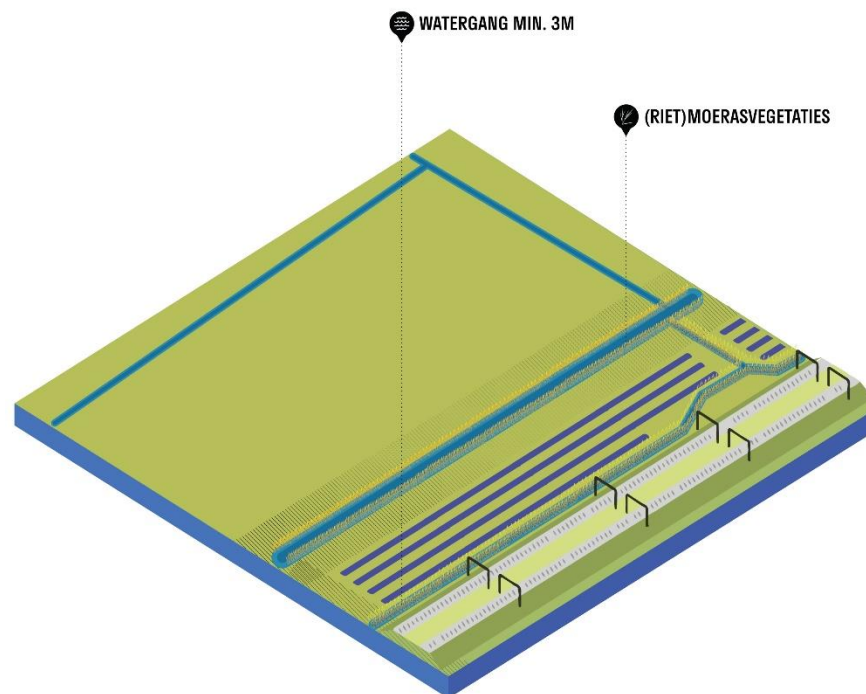
- Mogelijk is dit voor weidevogels en overwinterende zwanen, ganzen en eenden een waardevol gebied. Nader ecologisch onderzoek is vereist.
- Belemmering van het uitzicht vanuit de trein (beleving openheid).
- De kleine netto oppervlakte, de suboptimale verkavelingsrichting en de relatief vlakke/lage opstellingen maken een business case lastig(er), waardoor (ook) het realiseren van meekoppelkansen moeilijk kan zijn. Dit zal nader onderzocht moeten worden met een business case.
- De inpassing van de overige elementen van het zonneveld is lastig in dit open gebied met veel watergangen. De benodigde gebouwtjes kunnen worden ingepast met wilgenstruweel of elzenbroekbos.
- Aandacht voor de bereikbaarheid tijdens aanleg en onderhoud.

Landschappelijke inpassing

Het gebied ligt aan de spoordijk en is vooral van dichtbij zichtbaar vanuit de trein. Bij de realisatie van een zonneveld dient rekening te worden gehouden met de (brede) watergangen, met daarnaast de (lijnvormige) structuren van rietmoerasvegetaties. Bij de realisatie van zonnevelden dient de verkavelingsstructuur met de (brede) watergangen in stand te worden gehouden. De zonnevelden dienen te worden ingepast met (lijnvormige) structuren van rietmoerasvegetaties langs alle watergangen. Opstellingen dienen de verkavelingsstructuur te volgen, parallel aan het spoor (zuidwest-noordoost). De hellingshoek van de panelen (en daarmee de hoogte) is maximaal 10 graden om de openheid niet te veel aan te tasten. Hekwerken zijn niet gewenst vanwege de openheid. Ze kunnen eventueel verlaagd in het midden van de watergangen, maar liever niet. Dit moet bovendien afgestemd worden met de waterbeheerder omdat de watergangen bereikbaar moeten blijven voor onderhoud.

Meekoppelkansen

Bij het ontwikkelen van zonnevelden binnen dit gebied bestaan er kansen voor het ontwikkelen van rietmoeras en kruiden- en faunarijk grasland. Ook is recreatief medegebruik wellicht mogelijk door de toevoeging van een wandel-/fietsroute. Ook kleinschalige productie van biomassa van (riet)gewassen behoort wellicht tot de mogelijkheden.

Afbeelding 10: Zoekgebied 2 - Weergave ruimtelijke aandachtspunten met mogelijke inpassing zonnevelden

4.3 Zoekgebied 3

Het derde zoekgebied bevindt zich binnen de stads- en dorpsrand aan de oostkant van de spoorlijn. Het gebied bestaat uit verschillende percelen, die (deels) van elkaar worden gescheiden door watergangen. Rekening houdend met de watergangen (plus onderhoudsstrook) en beschermingszones ten behoeve van een waterkering, hoogspanningsmasten, gasleiding en waterleiding blijft er binnen het zoekgebied circa 2 hectare over om zonnevelden te kunnen realiseren.

Vigerend beleid

Ook dit zoekgebied valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied (2010)'. Binnen dit bestemmingsplan heeft het de enkelbestemmingen 'Agrarisch met waarden – Open gebied' en 'Water'. Daarnaast heeft het een aantal dubbelbestemmingen, waaronder een archeologische bescherming en een hoogspanningsverbinding. Onder een hoogspanningsverbinding zijn onder voorwaarden zonnevelden mogelijk. Onder andere de toegankelijkheid moet afgestemd worden met de netbeheerder, TenneT. Daarnaast lopen er een waterkering, gasleiding en waterleiding door het gebied, waarvoor in het bestemmingsplan beschermingszones zijn opgenomen.

Provinciaal beleid stelt in dit gebied minder voorwaarden omdat het buiten de beschermingscategorieën valt. In het vigerende bestemmingsplan is echter wel de openheid van het landschap als kenmerkende waarde geborgd. Het gebied valt binnen de aanduiding stads- en dorpsranden, waarin in beperkte mate en onder voorwaarden mogelijkheden zijn voor zonnevelden. Vanuit beleidstechnisch oogpunt biedt dit zoekgebied mogelijkheden voor verdere verkenning.

Afbeelding 11: Zoekgebied 3

Afbeelding 12: Bestemmingsplan 'Buitengebied (2010)' zoekgebied 3

Landschappelijke karakteristiek

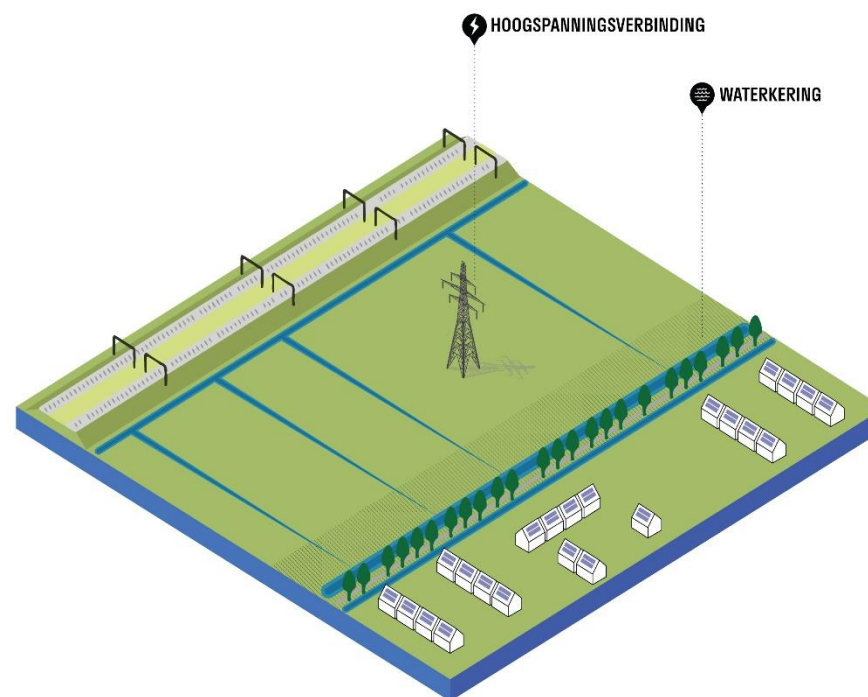
Het gebied bestaat uit een smalle strook van open veenweide tussen de spoordijk en de beplanting langs het fietspad (Gershwinpad), tussen de volkstuinten en de tennisbanen. Het gebied bestaat uit karakteristieke veenontginningen met regelmatige strokenverkaveling (noordwest-zuidoost). Het grasland wordt doorsneden door een dicht slotenpatroon met hoge waterstanden. Door het gebied loopt een hoogspanningsverbinding, waarvan één mast midden in het gebied staat. Aan de andere kant van het fietspad ligt een woonwijk, deels achter opgaande beplanting, maar deels ook met zicht op de locatie.

Karakteristieke leefgebieden

Karakteristieke leefgebieden in het veenweidegebied zijn moeras, natte strooiselruigte, veenmosrietland, nat schraalland, dotterbloemgrasland, nat matig voedselrijk grasland, kruiden- en faunarijke grasland, wilgenstruweel en elzenbroekbos.

Karakteristieke soorten

Het gebied wordt waarschijnlijk gebruikt door amfibieën, kleine zoogdieren en mogelijk enkele weidevogels.

Afbeelding 13: Zoekgebied 3 - Weergave landschap met beleidsmatige uitgangspunten

Aandachtspunten uit ruimtelijke verkenning

- Nader ecologisch onderzoek is vereist.
- Belemmering van het uitzicht vanuit de trein, vanaf het fietspad en vanuit sommige plekken uit de wijk (beleving openheid).
- De kleine netto oppervlakte, de suboptimale verkavelingsrichting en de relatief vlakke/lage opstellingen maken een business case lastig(er), waardoor (ook) het realiseren van meekoppelkansen moeilijk kan zijn. Dit zal nader onderzocht moeten worden met een business case.

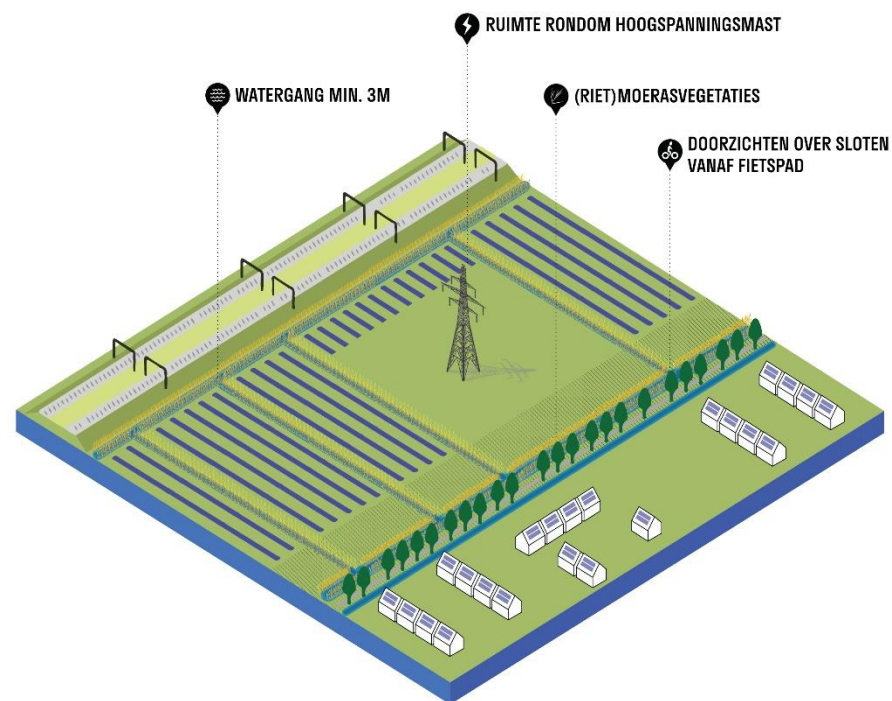
Landschappelijke inpassing

De verkavelingsstructuur met de (brede) watergangen moet in stand worden gehouden. Een zonneveld moet ingepast worden met (lijnvormige) structuren van rietmoerasvegetaties langs alle watergangen. Eventueel is omzoming met wilgenstruweel en/of elzenbroekbos mogelijk. Het is belangrijk om de doorzichten vanaf het fietspad te behouden over (brede) sloten tussen de kavels, richting de spoorlijn. De sloten kunnen verbreed worden en eventueel doorgetrokken richting het fietspad. Opstellingen dienen de verkavelingsstructuur te volgen. De hellingshoek van panelen kan maximaal 10 graden zijn. Overige elementen van het zonneveld kunnen worden ingepast met beplanting aan de zijde van de volkstuinten (wilgenstruweel, elzenbroekbos). De omgeving van de hoogspanningsmast dient vrij te blijven voor onderhoud. Brede sloten vormen de afscherming van het zonneveld. Eventueel kan een nieuwe sloot evenwijdig aan het fietspad worden aangelegd als afscherming van het veld. Hekwerken zijn niet gewenst vanwege de openheid. Ze kunnen eventueel verlaagd in het midden van de watergangen, maar liever niet. Dit moet bovendien afgestemd worden met de waterbeheerder omdat de watergangen bereikbaar moeten blijven voor onderhoud.

Meekoppelkansen

Er zijn kansen om rietmoeras en kruiden- en faunairijk grasland te ontwikkelen. Lokaal draagvlak kan vergroot worden als de zonnepanelen direct stroom leveren aan de wijk. Ook is recreatief medegebruik mogelijk door de toevoeging van een informele wandelroute en een natuurlijke speelweide (die wel voldoende afgeschermd moeten worden van de

panelen). Ook kleinschalige productie van biomassa van (riet)gewassen behoort wellicht tot de mogelijkheden.

Afbeelding 14: Zoekgebied 3 - Weergave ruimtelijke aandachtspunten met mogelijke inpassing zonnevelden

4.4 Zoekgebied 4

Het vierde zoekgebied grenst aan de dorpszijde van de spoorlijn. Het gebied bestaat uit een sportveld van de The British School en een weiland. Vanwege de eigendomssituatie, afstand tot omliggende functies zoals woningen en behoud van openheid, wordt een strook van circa 50 meter grenzend aan de spoorlijn als potentieel kansrijk gezien. Dit komt neer op circa 1 hectare.

Vigerend beleid

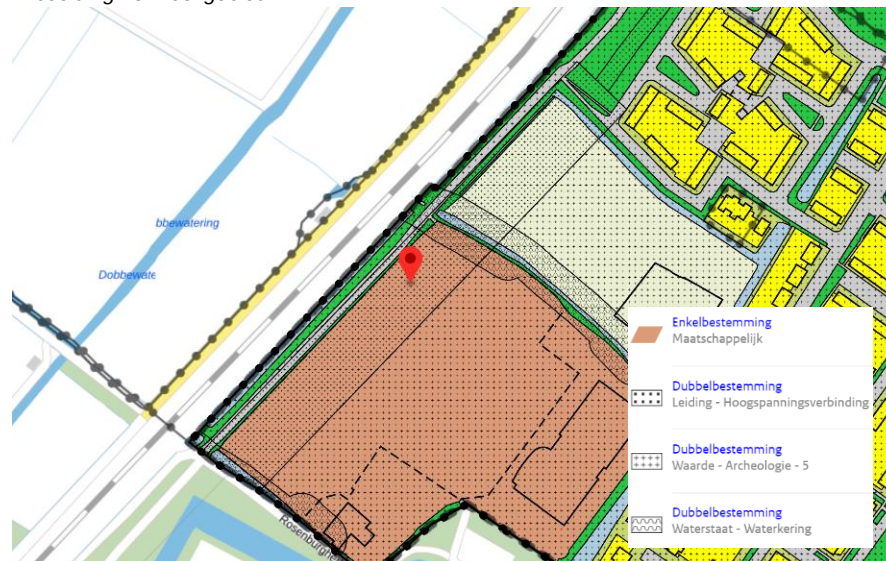
Dit zoekgebied valt binnen het bestemmingsplan 'Bestemmingsplan West'. Binnen dit bestemmingsplan heeft het de enkelbestemmingen 'Agrarisch', 'Water', 'Groen' en 'Maatschappelijk'. Daarnaast heeft het een aantal dubbelbestemmingen, waaronder een archeologische bescherming en een hoogspanningsverbinding. Onder een hoogspanningsverbinding zijn onder voorwaarden zonnevelden mogelijk. Onder andere de toegankelijkheid moet afgestemd worden met de netbeheerder, TenneT. Daarnaast loopt er een waterkering door het gebied, waarvoor in het bestemmingsplan een beschermingszone is opgenomen.

Provinciaal beleid stelt in dit gebied minder voorwaarden omdat het buiten de beschermingscategorieën valt. In het vigerende bestemmingsplan is binnen de agrarische bestemming wel de openheid van het landschap als kenmerkende waarde geborgd. Daarnaast is de boerderij aan de Generaal Spoorlijn 24 een rijksmonument.

Het gebied valt binnen de aanduiding stads- en dorpsranden, waarin in beperkte mate en onder voorwaarden mogelijkheden zijn voor zonnevelden. Vanuit beleidstechnisch oogpunt biedt dit zoekgebied mogelijkheden voor verdere verkenning.

Afbeelding 15: Zoekgebied 4

Afbeelding 16: Bestemmingsplan 'West' zoekgebied 4

Landschappelijke karakteristiek

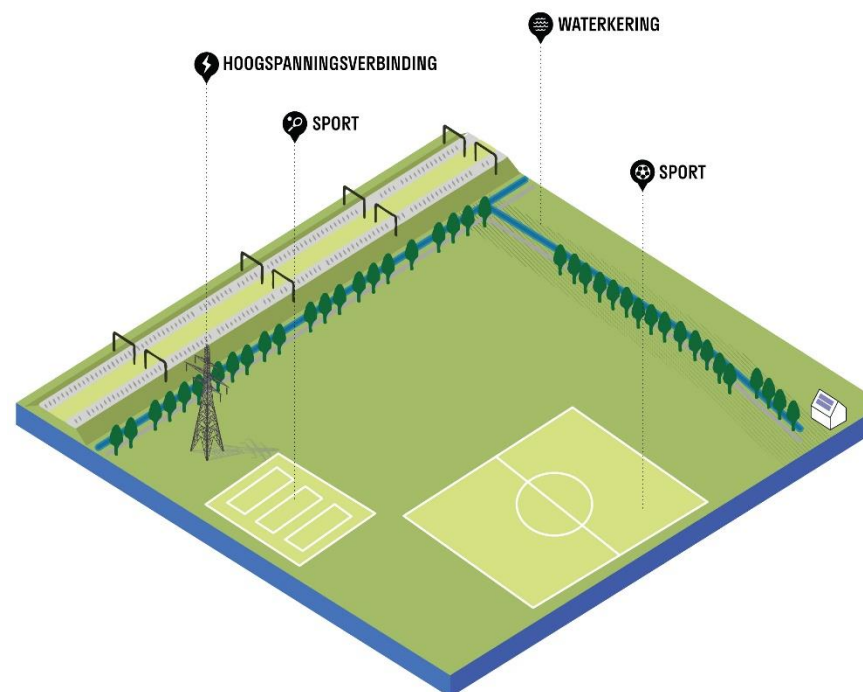
Het gebied bestaat uit een zeer smalle strook langs het fietspad (Geestwoningpad) dat parallel loopt aan de spoorlijn. Het is deels sportveld en deels open weiland, nabij een woonwijk. Het gebied wordt omgeven door sloten. Er is vrij zicht op de locatie vanuit de school, de monumentale boerderij en de naastgelegen woonwijk. Door het gebied loopt een hoogspanningsverbinding, waarvan één mast in het gebied staat.

Karakteristieke leefgebieden

Karakteristieke leefgebieden voor dit type gebied zijn moeras, natte strooiselruigte, veenmosrietland, nat schraalland, dotterbloemgrasland, nat matig voedselrijk grasland, kruiden- en faunarijke grasland, wilgenstruweel, elzenbroekbos.

Karakteristieke soorten

Het gebied wordt mogelijk gebruikt door amfibieën en kleine zoogdieren.

Afbeelding 17: Zoekgebied 4 - Weergave landschap met beleidsmatige uitgangspunten

Aandachtspunten uit ruimtelijke verkenning

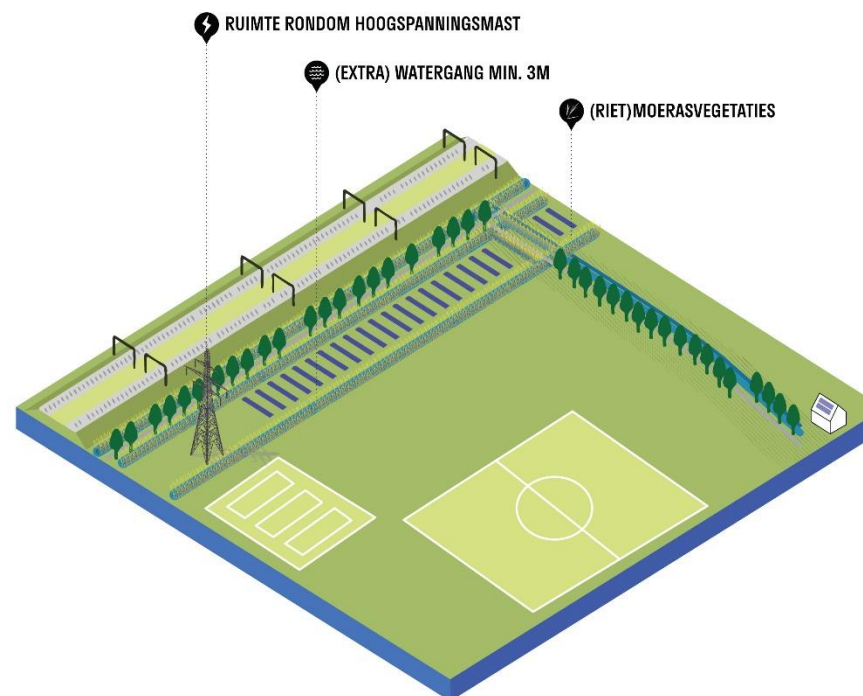
- Nader ecologisch onderzoek is vereist.
- Een deel van de locatie bestaat uit een sportveld van de British School.
- Belemmering van het uitzicht vanuit de trein, vanaf het fietspad, vanuit de school en vanuit de wijk.
- Het zeer kleine netto oppervlakte en de suboptimale verkavelingsrichting maken een business case lastig, waardoor (ook) het realiseren van meekoppelkansen moeilijk kan zijn. Dit zal nader onderzocht moeten worden met een business case.

Landschappelijke inpassing

Bij de realisatie van een zonneveld dienen deze te worden ingepast met (lijnvormige) structuren van rietmoerasvegetaties langs alle watergangen. Hekwerken zijn ongewenst. Eventueel is omzoming met wilgenstruweel en/of elzenbroekbos mogelijk. Belangrijk is om doorzichten te behouden over de sloten. Opstellingen dienen de verkavelingsstructuur te volgen (parallel aan of haaks op het fietspad). Overige elementen van het zonneveld kunnen worden ingepast met opgaande beplanting (wilgenstruweel, elzenbroekbos). De omgeving van de hoogspanningsmast dient vrij te worden gehouden voor onderhoud.

Meekoppelkansen

Bij een ontwikkeling zijn er kansen voor het ontwikkelen van rietmoeras, kruiden- en faunairijk grasland, wilgenstruweel en elzenbroekbos. Ook is recreatief medegebruik mogelijk door de toevoeging van een informele wandelroute en eventueel een natuurlijke speelweide. Ook productie van biomassa van (riet)gewassen behoort tot de mogelijkheden. Er is echter weinig ruimte in de smalle strook. Een mogelijkheid kan ook zijn (een groter deel van) de kavel bij de boerderij te benutten in combinatie met bijvoorbeeld een educatieve en speelfunctie.

Afbeelding 18: Zoekgebied 4 - Weergave ruimtelijke aandachtspunten met mogelijke inpassing zonnevelden

4.5 Zoekgebied 5

Het laatste zoekgebied ligt binnen Landgoed Duivenvoorde. Stichting Duivenvoorde heeft het idee aangedragen om binnen het landgoed, grenzend aan het spoor, zonnevelden te realiseren. Dit is primair een initiatief van de stichting. Na ambtelijke afstemming is dit zoekgebied beperkt tot een lege 'kamer' binnen de bestaande opgaande beplanting achter het kasteel om de openheid van het weidelandschap niet aan te tasten. Hier bevindt zich circa 1 hectare grasland. De parkeerplaats bij de hoofdingang is een kansrijke locatie voor zon op een overkapping. Dit wordt in een ander traject uitgewerkt (het project 'Zon op parkeerplaatsen Voorschoten').

Vigerend beleid

Dit zoekgebied valt binnen het bestemmingsplan 'Buitenplaats Duivenvoorde'. Binnen dit bestemmingsplan heeft het de enkelbestemmingen 'Agrarisch met waarden – Open gebied' en 'Water'. Daarnaast heeft het een aantal dubbelbestemmingen, waaronder een archeologische bescherming, een dubbelbestemming 'Beschermd stads- en dorpsgezicht' en een hoogspanningsverbinding. Onder een hoogspanningsverbinding zijn onder voorwaarden zonnevelden mogelijk. Onder andere de toegankelijkheid moet afgestemd worden met de netbeheerder, TenneT. Er ligt een waterkering aan de rand van het gebied, waarvoor in het bestemmingsplan een beschermingszone is opgenomen. Vrijwel het gehele gebied kent een vrijwaringszone ten behoeve van de landgoedbiotoop. Het kasteel op het landgoed is aangewezen als Rijksmonument.

Een aantal van deze aanwijzingen komt voort uit het provinciaal beleid, waaronder het beschermd dorpsgezicht en de landgoedbiotoop. Binnen het provinciaal beleid valt het plangebied namelijk binnen de beschermingscategorie 1 'Kroonjuweel', de beschermingscategorie 2 'Groene buffer' en het 'Natuurnetwerk Nederland' (NNN, de voormalige Ecologische Hoofdstructuur).

Afbeelding 19: Zoekgebied 5

Afbeelding 20: Bestemmingsplan 'Buitenplaats Duivenvoorde' zoekgebied 5

Dit betekent dat er eisen worden gesteld met betrekking tot verkaveling, behoud van openheid, landschapselementen en belevingswaarde van het landschap, maar ook de beleving en herkenbaarheid van het landgoed met bijbehorende zichtlijnen. Instandhouding of compensatie van natuurwaarden is vereist.

In principe zijn zonnevelden niet mogelijk in beschermingscategorie 1 gebieden. Op dit moment bestaat er binnen het vigerende beleid dus geen mogelijkheid om zonnevelden te realiseren binnen zoekgebied 1. Met name de aanduiding als Kroonjuweel en NNN-gebied zorgt ervoor het gebied geen realistisch zoekgebied is.

Landschappelijke karakteristiek

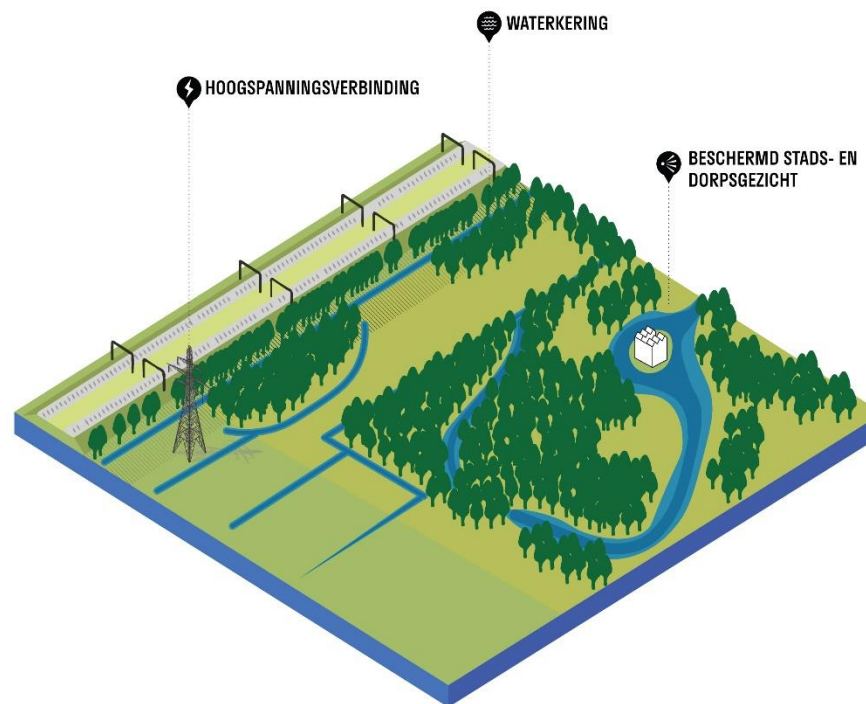
Het gebied bestaat uit een smalle strook veenweide, bijna geheel omgeven door opgaande beplanting langs de spoordijk en het landgoedbos van Kasteel Duivenvoorde. De strook wordt begrensd door sloten met hoge waterstanden.

Karakteristieke leefgebieden

Karakteristieke leefgebieden in het veenweidegebied en de aanwezige landgoederen zijn moeras, natte strooiselruigte, veenmosrietland, nat schraalland, dotterbloemgrasland, nat matig voedselrijk grasland, kruiden- en faunarijke grasland, wilgenstruweel, elzenbroekbos en park-stinzenbos (landgoedbos).

Karakteristieke soorten

Het gebied wordt waarschijnlijk gebruikt door onder andere amfibieën en kleine zoogdieren (zoals vleermuizen).

Afbeelding 21: Zoekgebied 5 - Weergave landschap met beleidsmatige uitgangspunten

Aandachtspunten uit ruimtelijke verkenning

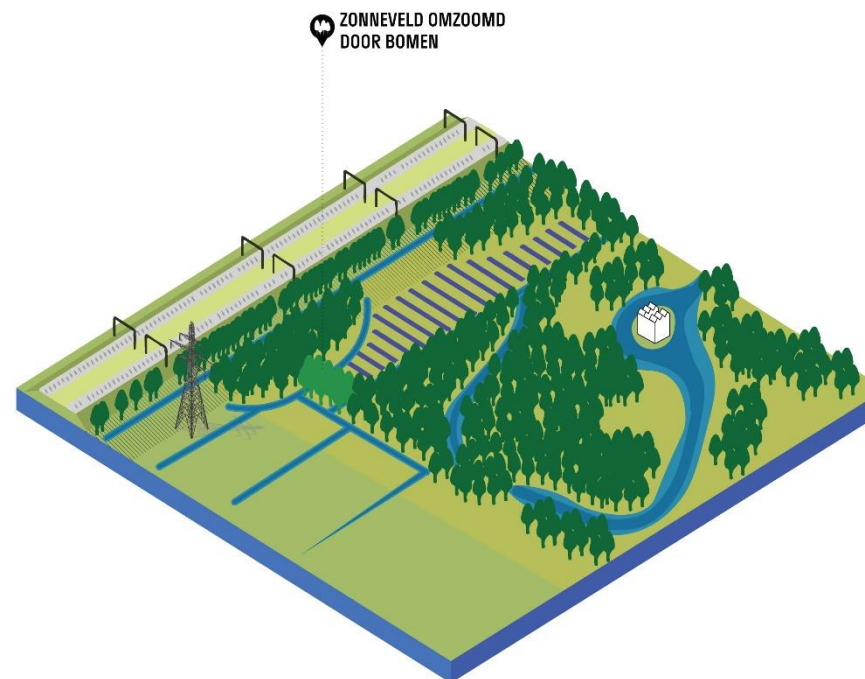
- De locatie is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland, waardoor compensatie voor natuurwaarden noodzakelijk is. Nader ecologisch onderzoek is vereist.
- Het zeer kleine netto oppervlakte met de opgaande beplanting er omheen (wat zorgt voor schaduw) en de suboptimale verkavelingsrichting en de compensatievereisten maken een business case lastig, waardoor (ook) het realiseren van meekoppelkansen moeilijk kan zijn. Dit zal nader onderzocht moeten worden met een business case.

Landschappelijke inpassing

Door de bosrand van het landgoedbos door te trekken wordt de open weide ruimtelijk 'afgesloten' en wordt het zicht weggenomen vanaf de Noortheylaan. Recreatieve paden op het landgoed bieden ook geen direct zicht op het gebied. De locatie is in dat geval niet of nauwelijks zichtbaar.

Meekoppelkansen

Bij het ontwikkelen van een eventueel zonnenveld binnen dit gebied bestaan er kansen voor het ontwikkelen van elzenbroekbos, park-stinzenbos en kruiden- en faunarijke grasland. Daarnaast draagt het initiatief bij aan de instandhouding van het landgoed. Het landgoed kan met de realisatie mogelijkwerwijs (gedeeltelijk) voorzien in eigen stroomgebruik. Bij eventuele realisatie van zonnepanelen boven de parkeerplaats van het landgoed kan de netwerkaansluiting hieraan gekoppeld worden.

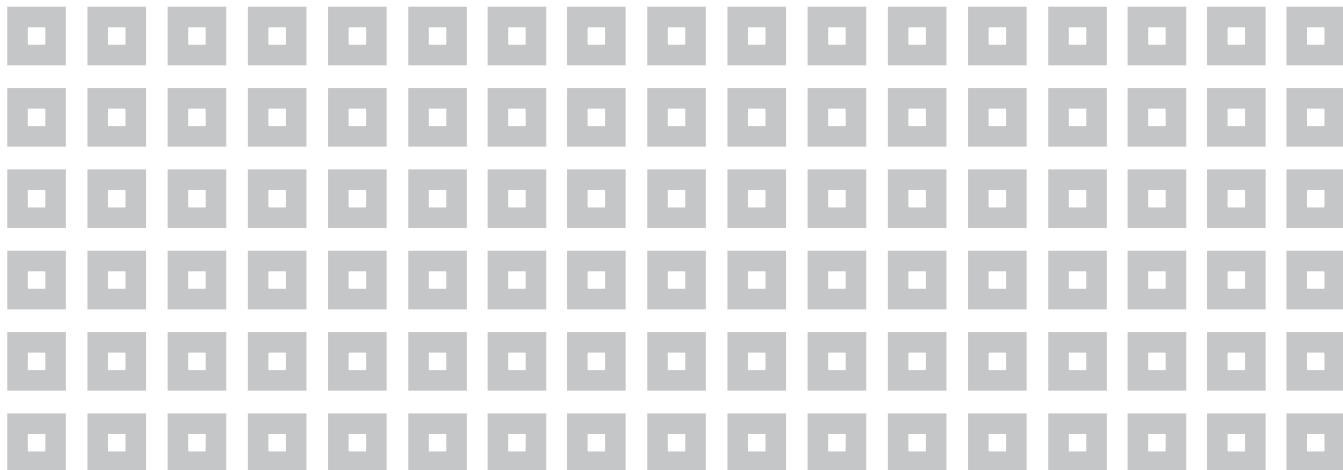
Afbeelding 22: Zoekgebied 5 - Weergave ruimtelijke aandachtspunten met mogelijke inpassing zonnenvelden

5. Conclusie en advies

Uit het onderzoek blijkt dat het buitengebied van Voorschoten binnen verschillende belangrijke provinciale gebieden valt, die ook gemeentelijk in de bestemmingsplannen zijn geborgd. De provincie geeft in de 'Handreiking ruimtelijke kwaliteit zonne-energie' de voorkeur aan dubbel ruimtegebruik en de realisatie van zonnevelden op infrastructuur, locaties in glastuinbouwgebied, knikpuntgebieden of in combinatie met windmolens. Binnen de gemeente zijn deze gebieden (nagenoeg) niet aanwezig. Daarnaast valt vrijwel het gehele buitengebied van de gemeente binnen provinciale beschermingsgebieden. In principe zijn zonnevelden nagenoeg onmogelijk in beschermingscategorie 1 gebieden, door de in deze gebieden gestelde voorwaarden. Afhankelijk van de omvang zijn zonnevelden te beschouwen als een vorm van aanpassing dan wel transformatie van het landschap. In beschermingscategorie 2 gebieden zijn zonnevelden alleen mogelijk indien het een aanpassing betreft en het zich verenigt met de te beschermen waarden.

Op dit moment bestaat er binnen het vigerende beleid dus geen directe mogelijkheid om zonnevelden te realiseren binnen de locaties 1, 2 en 5. Met name de aanduiding als Kroonjuweel, NNN-gebied en de aanwezigheid van weidevogels zorgt ervoor dat ontwikkelingen binnen deze gebieden onrealistisch zijn.

Op de grenzen van stads/dorpsgebieden worden onder strikte voorwaarden soms mogelijkheden geboden voor de ontwikkeling van een zonneveld. Zoekgebieden 3 en 4 bieden in principe mogelijkheden maar hebben een klein netto oppervlakte en een suboptimale verkavelingsrichting. Dit maakt de locaties minder aantrekkelijk voor initiatiefnemers om een zonneveld te realiseren. Er bestaan wellicht wel kansen voor particuliere en/of lokale initiatieven. Dit kan samen met lokale partijen nader worden verkend.

KuiperCompagnons

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

e-mail: kuiper@kuiper.nl

www.kuiper.nl

Van Nelle Ontwerpfabriek

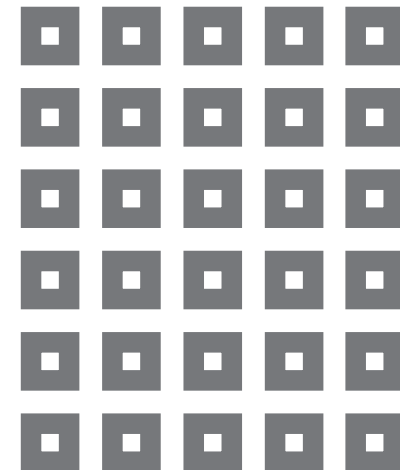
Gebouw Thee 0

Van Nelleweg 3042

3044 BC Rotterdam

T 010 433 00 99

F 010 404 56 69

Haalbaarheidsonderzoek zonnevelden

Bijlage 1: Beleidsanalyse

November 2021

Gemeente
Voorschoten

Bijlage 1: Beleidsinventarisatie

Deze bijlage is de beleidsanalyse horende bij de haalbaarheidsverkenning voor zonnevelden in de gemeente Voorschoten. De relevante stukken op landelijk, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau zijn bekeken. Per stuk is de 'toon' samengevat en worden de kaders besproken.

Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

In aanloop naar de inwerkingtreding van Omgevingswet is er één Rijkvisie op de leefomgeving opgesteld: de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. De eerste Nationale Omgevingsvisie is in september 2020 vastgesteld. De NOVI vervangt op nationaal niveau de Structuurvisie infrastructuur en ruimte (SVIR) en de strategische ruimtelijke delen van het verkeers- en vervoerplan, het nationale waterplan, de natuurvisie en het milieubeleidsplan. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet geldt de NOVI als nationale visie onder de Omgevingswet.

Toetsing

De NOVI bevat de hoofdzaaken van het beleid voor de fysieke leefomgeving. Het gaat om het strategisch beleid, omdat de NOVI een visie is en de hoofdzaaken bevat van het beleid voor de fysieke leefomgeving. Een van de opgaven, als geformuleerd in het NOVI, is om cultureel erfgoed en (inter)nationale unieke landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten te ontwikkelen, behouden, versterken en te benutten bij gebiedsontwikkeling en transformatie. Verder wordt bepaald dat de energietransitie natuur- en landschapsinclusief wordt vormgegeven. Daarbij is het van belang dat bij het plaatsen van duurzame energie op land deze aansluit bij de kenmerken van het gebied. Windturbines en zonnevelden moeten zorgvuldig in het

landschap worden ingepast en eventueel economische dragers worden voor het landelijk gebied.

Richtingen die vanuit de NOVI meegegeven worden aan de RES zijn:

1. Voorkeur voor grootschalige clustering

Grootschalige clustering van de productie van duurzame energie vermindert de ruimtelijke afwenteling en draagt bij aan kostenreductie. Waar mogelijk heeft dit de voorkeur. Hier ligt echter wel een expliciete afweging tegenover andere waarden, zoals landschappelijke kenmerken, nationale veiligheid, natuur, cultureel erfgoed, water en bodem en maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak. Voorwaarde is dat bewoners echt goed betrokken zijn, invloed hebben op het gebruik en waar dat kan meeprofiteren in de opbrengsten. Het is van belang aandacht te besteden aan natuurinclusief ontwerp en beheer bij duurzame energieprojecten om verstoring of aantasting van natuur en biodiversiteit zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast zijn er ook mogelijkheden natuur te versterken, door bijvoorbeeld onderwaternatuur te realiseren bij windprojecten op water.

2. Voorkeursvolgorde voor zon-PV

Op dit moment worden in toenemende mate zonneparken in veldopstelling ontwikkeld, soms ten koste van de kwaliteit van het landelijk gebied. Om te stimuleren dat locaties zorgvuldig worden uitgekozen, heeft het Rijk in samenwerking met medeoverheden en andere belanghebbenden een voorkeursvolgorde uitgewerkt. De afwegingprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn. Ook in dat geval gaat de voorkeur uit naar het zoeken van slimme functiecombinaties. Hoewel natuur- en landbouwgebieden daarbij niet volledig worden uitgesloten, ligt de voorkeur bij gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwateren of areaal in beheer van het Rijk (zoals Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbosbeheer), waaronder waar mogelijk bermen van spoor- en autowegen.

3. Energiebesparing, warmtenetten en ander gebruik van bestaande gasleidingen

De warmtetransitie in de gebouwde omgeving vraagt om een strategie op regionale en lokale schaal. In deze strategie is energiebesparing een belangrijke eerste stap (ook omdat dat de ingreep in de omgeving beperkt is).

Duurzame energie uit eigen land of vrijwaren landschappen

Aantrekkelijk en cultuurhistorisch waardevol landschap levert identiteit en inspiratie en daarmee zowel immateriële waarde als economische waarde voor het vestigingsklimaat en recreatieve omgeving. Een klimaatneutrale samenleving vraagt echter zoveel ruimte voor windmolens of zonnepanelen dat met name grootschalige landschappen en grote wateren op grote schaal beïnvloed (zullen) worden. Het is onvermijdelijk dat voor sommige landschappen de bestaande kwaliteiten en waarden onder druk komen te staan en/of veranderen. Soms betekent het dat we bepaalde landschappen om die reden willen ontzien. Maar dat betekent tegelijkertijd dat we kiezen voor een grotere opgave en een grotere verandering van landschap elders.

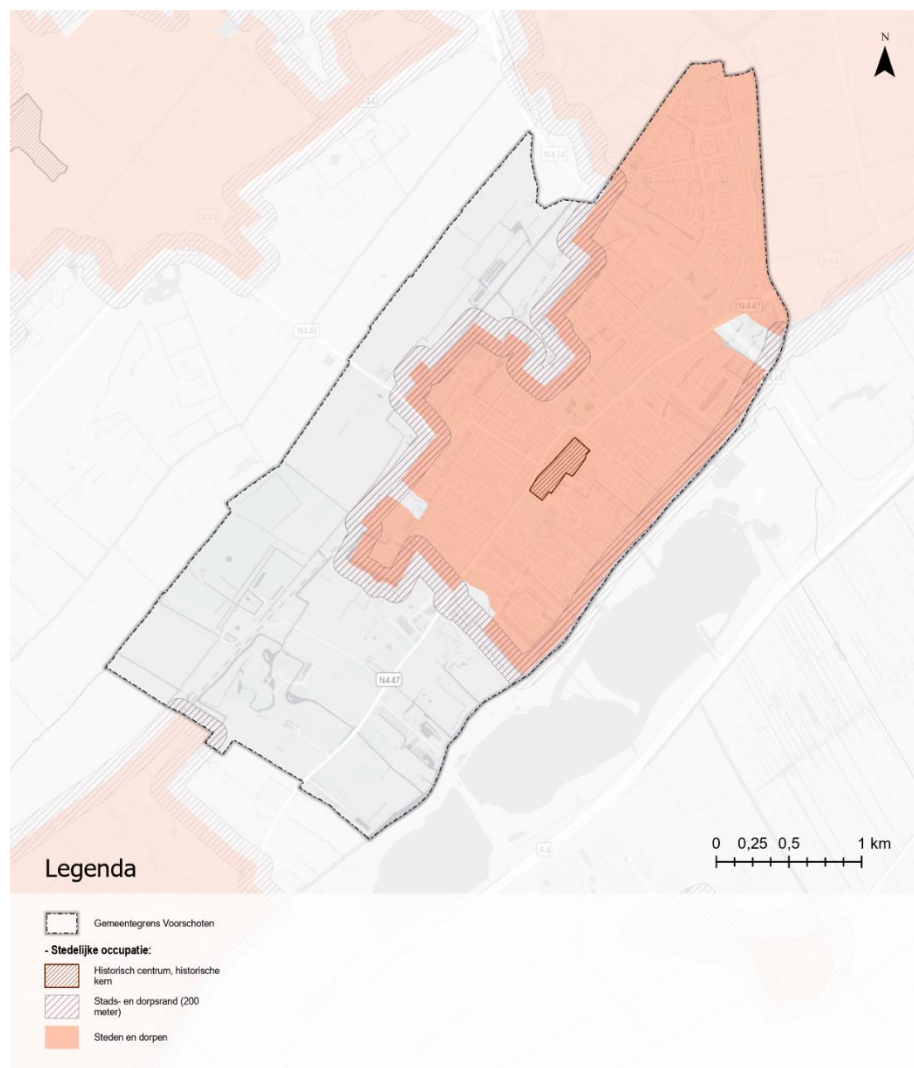
Afbeelding 1: Duurzame energie binnen cultuurhistorisch waardevol landschap (Bron: NOVI 2020)

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

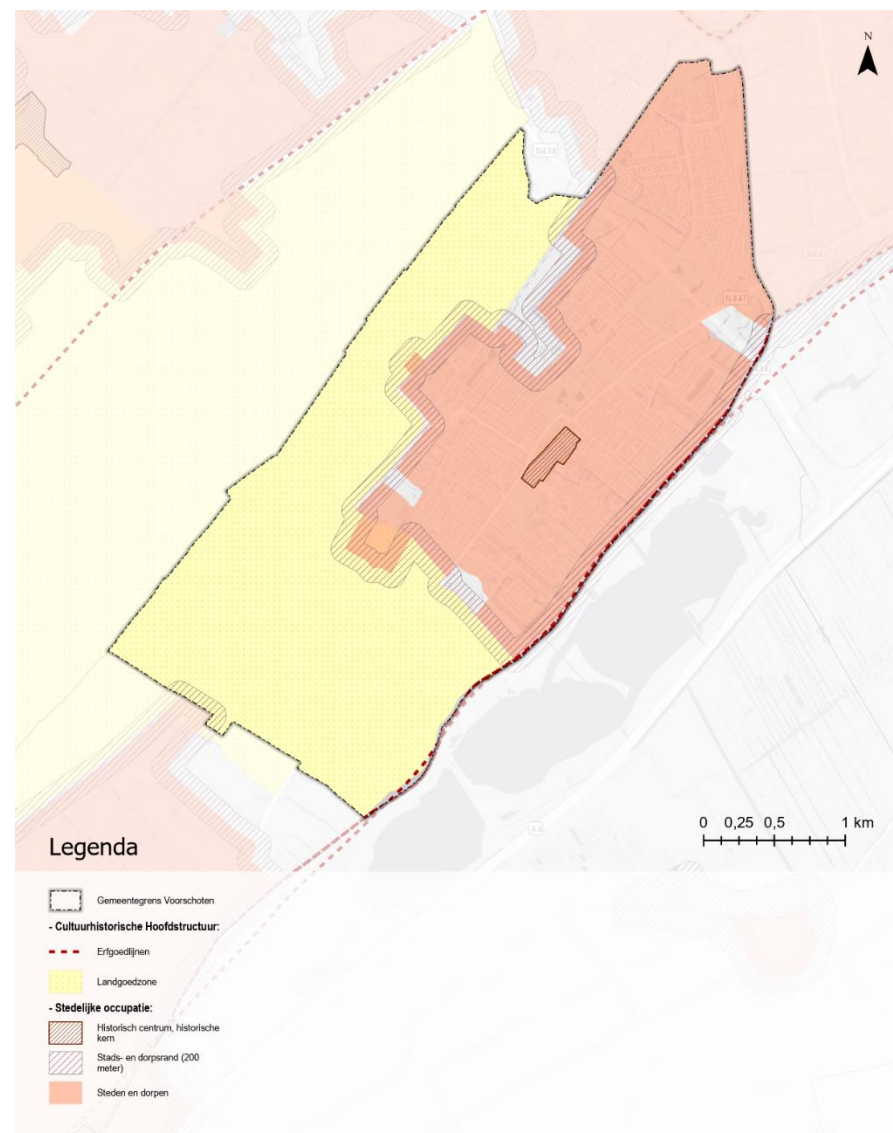
Het Rijk legt met het besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), de nationale ruimtelijke belangen juridisch vast. Enerzijds betreft het de belangen die reeds in de (ontwerp-) AMvB Ruimte uit 2009 waren opgenomen en anderzijds is het Barro aangevuld met onderwerpen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Het besluit is op 30 december 2011 in werking getreden. Het SVIR (beleid) is opgegaan in de NOVI. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, vervalt het Barro. De regels van het Barro worden dan vervangen door het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl). Het Bkl wordt uitgewerkt in regelgeving op basis van het beleid dat in de NOVI staat.

Toetsing

Het Barro doet geen specifieke uitspraken over het opwekken van duurzame energie door middel van zonnenvelden. Het Barro verschaft ook wettelijke bescherming aan erfgoed van uitzonderlijke universele waarde. Hieronder valt de Romeinse Limes, welke gedeeltelijk binnen het plangebied valt. Het besluit wijst op het in stand houden en versterken van de kernkwaliteiten van het genoemde erfgoed door middel van de provinciale verordening. In dit gebied mogen volgens het Barro geen activiteiten plaatsvinden die de kernkwaliteiten van het erfgoed aantasten. In juli 2021 heeft het Werelderfgoedcomité van Unesco de Neder-Germaanse Limes op de Werelderfgoedlijst geplaatst. Dit brengt de verplichting met zich mee om het erfgoed in goede staat te houden.

Overzichtskaart 1: Stedelijke occupatie

Overzichtskaart 2: Cultuurhistorische hoofdstructuur

Ladder Duurzame Verstedelijking

Op 1 juli 2017 is de Nieuwe Ladder voor Duurzame Verstedelijking in werking getreden (artikel 3.1.6 lid 2 Bro). De nieuwe Ladder is ten opzichte van de voorgaande Ladder vereenvoudigd. De drie treden zijn komen te vervallen en er is een nieuwe bepaling toegevoegd. De Laddertoets geldt alleen voor plannen die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken. Onder een nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt verstaan: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

Toetsing aan de nieuwe Ladder houdt in dat een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt een beschrijving bevat van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Toetsing

Zonnevelden zijn volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State niet aan te merken als stedelijke ontwikkeling in de zin van de zogenaamde 'Ladder voor duurzame verstedelijking'. In een uitspraak van 23 januari 2019 oordeelt de Afdeling dat zonnevelden zich bij uitstek niet goed lenen om binnen bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd.

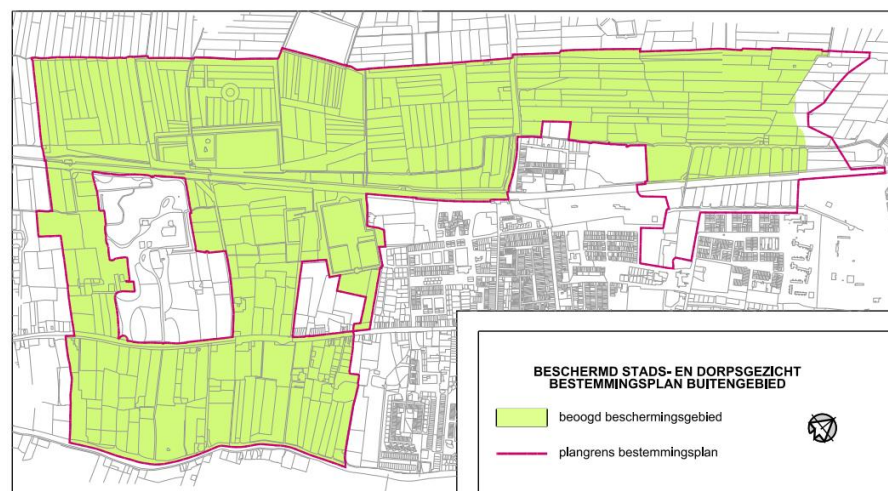
Beschermd dorpsgezicht / landgoedzone

Eén van de meest invloedrijke rijksoverheidsbesluiten voor het behouden van de lokale ruimtelijke en architectonische kwaliteit en bescherming van het culturele erfgoed is het beschermen van gebieden, de zogenaamde stads- en dorpsgezichten. De bescherming door het Rijk verplicht de gemeente een bestemmingsplan op te stellen waarin de culturele erfgoedwaarden gewaarborgd worden. In de gemeente Voorschoten maakt een aanzienlijk deel van de gemeente deel uit van de 'landgoederenzone Wassenaar, Voorschoten en Leidschendam-Voorburg' (sinds 2007). Voor dit gebied staat de cultuurhistorische verantwoording van ingrepen in de bebouwing en openbare ruimte voorop.

Het te beschermen dorpsgezicht landgoederenzone Wassenaar-Voorschoten-Leidschendam-Voorburg bestaat uit een aaneengesloten reeks landgoederen en buitenplaatsen met landerijen, alsmede een aantal villaparken, villawijken en hogere middenstandswijken. Het te beschermen gebied beslaat een groot deel van de gemeente Wassenaar aan weerszijden van de Rijksweg, waarbij het buitenplaatsengebied zich uitstrekt tot in Voorschoten, alsmede een strook weilanden op het grondgebied van de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Afbeelding 3 Beschermd dorpsgezicht binnen de landgoederenzone Wassenaar – Voorschoten - Leidschendam

Afbeelding 4 Beschermd dorpsgezicht (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl – Bestemmingsplan Buitengebied)

Voorwaarden

Met betrekking tot de als beschermd dorpsgezicht aangewezen gronden, gelden in het vigerend bestemmingsplan de volgende bepalingen:

- het realiseren van de krachtens dit plan op de gronden in het plangebied gelegde bestemmingen mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de waardevolle landschaps- en bebouwingsstructuren en landschapselementen;
- het realiseren van de krachtens dit plan op de gronden in het plangebied gelegde bestemmingen mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de waardevolle verkavelings- en waterstructuur zoals beschreven in de Toetsingskaart verkavelings- en waterstructuur;
- het realiseren van de krachtens dit plan op de gronden in het plangebied gelegde bestemmingen mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de waardevolle landschapselementen zoals beschreven in de Toetsingskaart waardevolle landschapselementen.

Ook in toekomstige bestemmingsplannen moet dit beschermingsregime worden overgenomen. Dit volgt uit de provinciale verordening, waar dit gebied is aangewezen als landgoedbiotoop.

Provinciaal beleid

Handreiking ruimtelijke kwaliteit zonne-energie Zuid-Holland

De provincie wil het gebruik van zonne-energie actief faciliteren en ondersteunen, omdat zonne-energie een groeiende bijdrage levert aan de productie van hernieuwbare energie. Voorop staat de voorkeur voor meervoudig ruimtegebruik, zoals het benutten van daken en overige geschikte functies.

De volgende uitgangspunten zijn in het provinciaal beleid leidend:

1. Multifunctioneel ruimtegebruik
2. Vrijwaren schaarse open ruimte
3. Koppeling aan andere ruimtelijke opgaven
4. Afstemmen energievraag- en aanbod
5. Een goed landschapsontwerp
6. Verankering in de samenleving

Op basis van de principes zijn zonnevelden buiten bestaand stads- en dorpsgebied in beginsel toegestaan op een aantal type locaties:

- Agrarische bouwblokken;
- Locaties die vallen onder de bestemming infrastructuur;
- Voormalige stortplaatsen, slibdepots en spaarbekkens.

In een provincie waarin onbebouwde ruimte een schaars en waardevol goed is, is een terughoudende benadering van zonnevelden in die open ruimte op zijn plaats. Zonnevelden zijn veelal een vorm van enkelvoudig ruimtegebruik. Ze sluiten andere functies op dezelfde plaats nagenoeg uit. Ze hebben in beginsel een duidelijke invloed op de kwaliteit van het landschap en beperken de ruimte voor voedselproductie. Afhankelijk van de omvang zijn zonnevelden te beschouwen als een vorm van aanpassing dan wel transformatie van het landschap. In beperkte mate en onder voorwaarden worden mogelijkheden voor zonnevelden geboden op de volgende locaties:

- Locaties in glastuinbouwgebied: Realisering van een zonneveld is mogelijk, mits dit geen verdringend effect heeft op de functie glastuinbouw.
- Locaties in stads- en dorpsranden*: In stads- en dorpsranden liggen kansen voor zonnevelden nabij het energienetwerk. Dit geldt ook voor het benutten van locaties waar een stedelijke functie is bestemd, maar waar die bestemming om diverse redenen vooralsnog niet wordt gerealiseerd. De typologie van de stads- en dorpsrand is leidend (front, contact of overlap). Voor zonnevelden geldt dat zij uitsluitend worden geplaatst in de stads- en dorpsranden die zich kenmerken als contact- of overlapgebied. Afhankelijk van de identiteit en structuur van het landschap en de locatiekeuze, omvang en landschappelijke inpassing van het zonneveld ziet de provincie dit als een vorm van aanpassing dan wel transformatie van het landschap. Hiermee zijn zonnevelden ook in stads- en dorpsranden in principe uitgesloten van beschermingscategorie 1 gebieden. In beschermingscategorie 2 gebieden zijn zonnevelden alleen mogelijk indien het een aanpassing betreft en het zich verenigt met de te beschermen waarden. (zie kaart 14 Omgevingsverordening)
- Locaties in combinatie met een windturbinepark
- Locaties in knippuntgebieden: Waar het huidige grondgebruik financieel niet langer houdbaar is vanwege de waterhuishouding en waarbij in een integrale gebiedsvisie wordt gezocht naar nieuwe economische dragers en waar energieopwekking onderdeel is van deze integrale afweging, kunnen zonnevelden een optie zijn.

* Op de grenzen van stads/dorpsgebieden worden mogelijkheden geboden voor de ontwikkeling van een zonneveld. Deze zone heeft geen vaste breedte maar zal per locatie worden afgewogen. Energievraag en aanbod worden aan elkaar gekoppeld door het opwekken van zonne-energie dicht bij de gebruikers te plaatsen. Door clustering van stedelijke functies wordt de schaarse open ruimte in de provincie beschermd.

Niet elke stads- of dorpsrand is geschikt voor een zonneveld. Er is altijd sprake van maatwerk met aandacht voor de kwaliteit van de omgeving. De typologie van de stads/dorpsrand is daarbij leidend: front, contact, overlap.

- Front: identiteit van de stads/dorpsrand wordt gekenmerkt door heldere landschappelijke grenzen die zorgen voor een scherp contrast tussen bebouwing en landschap. Een zonneveld is hier niet gewenst.
- Contact/overlap: Hier is sprake van vervlechting van stedelijke functies en landschap en kan mogelijk een zonneveld worden ingepast.

In de stads- of dorpsrand komen vaak veel opgaven samen. Daarom liggen hier bij voorbaat kansen om verschillende ontwikkelingen aan elkaar te koppelen. Denk aan de aanleg van recreatieve routes, het versterken van beplantingsstructuren als heldere dorpsrand, inpassing van waterbergingsopgaven of het koppelen van educatieve functies aan het zonneveld. Zo kan het veld meer betekenis krijgen voor het nabije dorp/stadsdeel. Het kan worden gezien als een nieuwe stads/dorpsfunctie vergelijkbaar met een park, begraafplaats, sportveld of moestuin. Veel stads- of dorpsranden hebben betekenis als stedelijk uitloopgebied. Hier moet rekening mee gehouden worden bij het ontwerp van een zonneveld.

Bij de inpassing van een zonneveld in de stads/dorpsrand is het van belang om de omgeving en alle belangen vanaf het begin van de planvorming te betrekken.

Ruimtelijke principes

- Het zonneveld vormt geen barrière tussen stad en land en routes worden niet afgesneden.
- Houd rekening met de omwonenden. Kies voor een passende zichtbaarheid en stem de inrichting van de rand hier op af. Het kan wenselijk zijn afstand te houden tot woningen (buffer) en deze bijvoorbeeld in te richten als gemeenschappelijke parkzone, dorpsweide, boomgaard e.d.
- Benut het zonneveld om de stad- of dorpsrand ruimtelijk helder te definiëren en landschappelijk beter in te passen. Sluit aan bij de

bestaande structuur van het dorp of stad/wijk en gebruik gebiedseigen middelen.

- Sluit aan bij bestaande voorzieningen, zoals sportvelden, volkstuinen, jachthavens, verblijfsrecreatie, scholen, zwembaden, winkels etc.
- Sluit aan op de lokale economie, cultuur en identiteit. Denk daarbij aan kunst, inzet van lokale arbeidskrachten of vrijwilligers.
- De omvang van het zonneveld staat in verhouding tot de omvang en energiebehoefte van het dorp.

Omgevingsbeleid Zuid-Holland

Op 1 april 2019 is de geconsolideerde Omgevingsvisie Zuid-Holland in werking getreden. In het Omgevingsbeleid is al het bestaande provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving samengevoegd in een Omgevingsvisie en een Omgevingsverordening. De verordening bevat de juridische doorwerking van het visiedeel van het Omgevingsbeleid en bevat regels voor bestemmingsplannen en daarmee gelijkgestelde ruimtelijke plannen.

Het beleid voor zonne-energie is volgens de provinciale Omgevingsvisie gebaseerd op de volgende vijf principes:

1. Een goede ruimtelijke ordening, waarbij infrastructuur (energienetwerk) als leidend principe wordt gehanteerd. Wek energie op daar waar het gebruikt wordt (in of nabij de bebouwde omgeving) en waar aansluiting op het energienetwerk logisch is.
2. Zorgvuldig omgaan met de bestaande functies en kwaliteiten van het gebied. Bij de locatiekeuze, omvang en inrichting van een zonnenveld zijn de regels voor ruimtelijke kwaliteit uit de Omgevingsverordening altijd van toepassing.
3. Meervoudig ruimtegebruik. Benut bestaande en nieuwe bebouwing (PV en warmtecollectoren) en overige functies die combinaties kunnen vormen met zonne-energie.
4. Bescherming van de schaarse open ruimte en landschapswaarden. Dit betekent dat de provincie terughoudend is met het toestaan van zonnenvelden.
5. Experimenteerruimte voor zonnenvelden. De provincie is terughoudend met het toestaan van nieuwe experimenten. Experimenteerruimte wordt uitsluitend nog geboden voor specifieke vraagpunten.

Daarnaast heeft de provincie ruimtelijk kwaliteitsbeleid opgesteld. Het ruimtelijk kwaliteitsbeleid bestaat uit een viertal kwaliteitskaarten, samengevat in één integrale kwaliteitskaart, bijbehorende richtpunten en een aantal bepalingen in de verordening ('handelingskader ruimtelijke kwaliteit'). De kwaliteitskaart en de richtpunten geven richting aan de interpretatie van ruimtelijke kwaliteit. De kaart geeft randvoorwaarden voor het maken van integrale afwegingen in het begin van het planproces. De

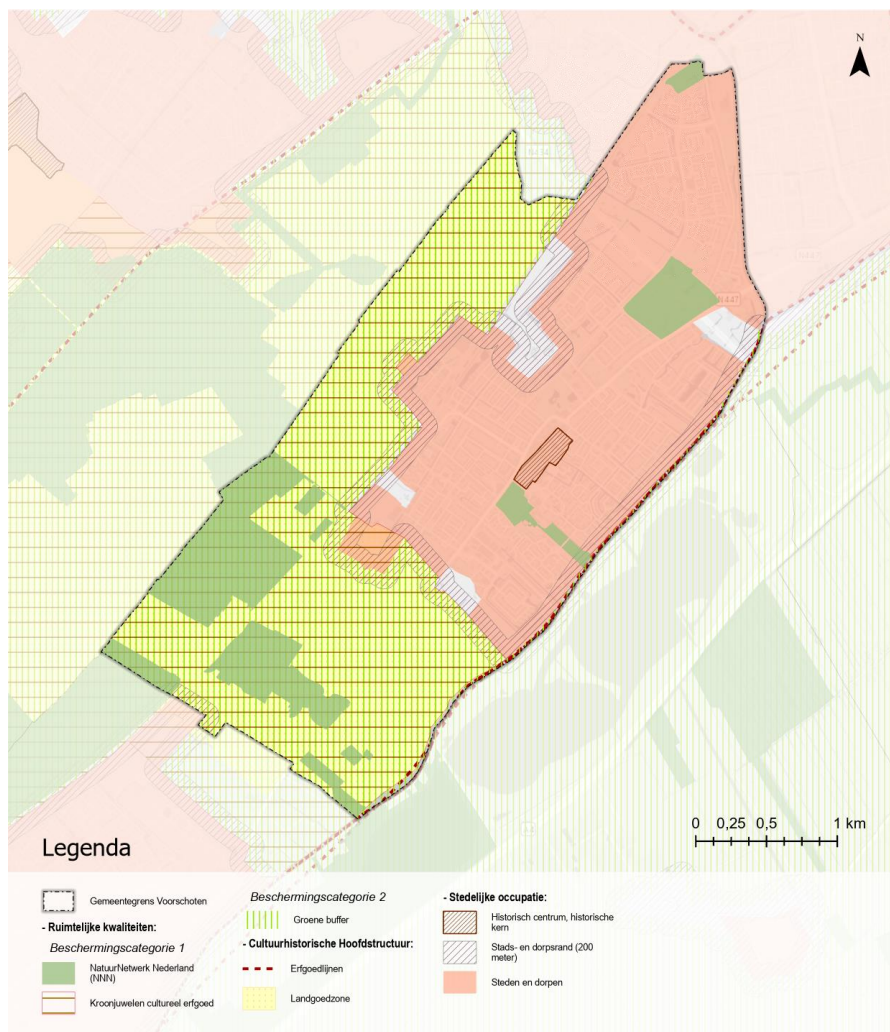
randvoorwaarden zijn nader geconcretiseerd in de richtpunten. In de omgevingsverordening is geborgd dat nieuwe ontwikkelingen voldoen aan en rekening houden met de relevante richtpunten en voorwaarden die zijn benoemd op de kwaliteitskaart.

De inzet van de provincie is dat ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan het behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit, zoals benoemd op de kwaliteitskaart en uitgewerkt in richtpunten. De kwaliteitskaart toont in vier lagen de gebiedskenmerken en kwaliteiten die de provincie belangrijk vindt. De vier lagen zijn samengevat in de integrale kwaliteitskaart. De vier lagen zijn: laag van de ondergrond, laag van de cultuur- en natuurlandschappen, laag van de stedelijke occupatie en laag van de beleving. Het kwaliteitsbeleid gaat uit van 'ja, mits': ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, met behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en geldt in principe voor het grondgebied van de gehele provincie. Om te kunnen bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling passend is, is vooral de ruimtelijke impact van belang.

In deze paragraaf worden de volgende relevante thema's uit het provinciale omgevingsbeleid nader toegelicht:

- Ruimtelijke kwaliteit + beschermingscategorieën
- Groenblauwe structuur
- NatuurNetwerk Nederland
- Archeologie
- Cultureel Erfgoed
- Bodemdaling
- Regionale waterkeringen
- Recreatietoervaartnet
- Woningbouwlocaties

Andere thema's hebben weinig tot geen betrekking op de realisatie van zonnenvelden, of spelen niet binnen de gemeente Voorschoten. De uitspraken uit de omgevingsvisie en de regels en/of voorwaarden die hieraan zijn gekoppeld in de omgevingsverordening, worden per thema besproken.

Overzichtskarta 3: Ruimtelijke kwaliteiten (beschermingscategorien)

Ruimtelijke kwaliteit en beschermingscategorien

Binnen de Beschermde Gebieden heeft de instandhouding van de waarden die de gebieden vertegenwoordigen voorrang boven alle andere ruimtelijke ontwikkelingen. De Beschermde Gebieden worden onderscheiden in twee beschermingscategorien:

- Gebieden met topkwaliteit (beschermingscategorie 1): Een aantal gebieden is zo bijzonder, waardevol of kwetsbaar, dat de instandhouding en mogelijk verdere ontwikkeling van de waarden die ze vertegenwoordigen, voorrang heeft boven alle andere ontwikkelingen. Ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden met beschermingscategorie 1 zijn in beginsel alleen mogelijk voor zover ze bijdragen aan het behoud of de ontwikkeling van de specifieke waarden. Categorie 1 betreft NNN- inclusief Natura 2000-gebieden, de graslanden in het bollenlandschap en de Cultuurhistorische Kroonjuwelen.
- Gebieden met bijzondere kwaliteit (beschermingscategorie 2): De provincie wil een aantal specifieke waarden en gebieden in stand houden omdat ze landschappelijk, ecologisch of qua gebruikswaarde bijzonder en kwetsbaar zijn. In die hoedanigheid leveren ze een belangrijke en specifieke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van Zuid-Holland. De instandhouding van deze waarden vraagt om hierop toegespitste vormen van bescherming en ontwikkeling, naast de generieke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke ontwikkelingen in deze gebieden zijn mogelijk, maar met inachtneming van het in stand houden van de specifieke waarden. Categorie 2 betreft weidevogelgebieden en groene buffers.

Voorwaarden

De plaatsing van zonnenvelden binnen deze gebieden vormt een risico voor de instandhouding van de cultuurhistorische waarden. Ontwikkeling van duurzame energie binnen of nabij kroonjuwelen, landgoedbiotopen en beschermde natuurgebieden is niet haalbaar als de waarden of het zicht op deze waarden worden verstoord.

Uitgangspunt Landgoederenlandschap

Dit is een herkenbaar en afwisselend patroon van historische buitenplaatsen en landgoederen, volgroeide bossen en open ruimtes met nog deels een agrarische functie. Hier is de landschapsgradiënt van duin naar veen nog herkenbaar terug te vinden. Deze gebieden hebben een hoge recreatieve en cultuurhistorische waarde. Het inpassen van nieuwe gebruiksfuncties dient dan ook met grote zorgvuldigheid te gebeuren.

Richtpunten:

- Ontwikkelingen dragen bij aan het vergroten van de herkenbaarheid van het landgoederenlandschap als samenhangend geheel.
- Ontwikkelingen dragen bij aan de versterking van de afwisseling tussen beboste strandwallen met landgoederen en buitenplaatsen en open strandvlakten.
- Ontwikkelingen dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit van het ensemble van het landhuis, bijgebouw, tuin en park en de herkenbaarheid van het landgoed in het landschap.

Uitgangspunt Kroonjuweel

Dit ensemble is opgebouwd uit enerzijds een groot aantal landgoederen met de groene uitlopers hiervan in de stad, gelegen op oude en al vroeg bewoonde strandwallen. Anderzijds behoren ook enkele gave open polders in de lagere strandvlakten hiertoe (o.a. de Veenzijdse en Duivenvoordse Polder). Dit veenachtige gebied werd in de middeleeuwen in cultuur gebracht.

Richtpunten:

- Behouden en versterken van de kernkwaliteiten én samenhang hiertussen: de landgoederen met parkaanleg, de zichtlijnen tussen en langs de landgoederen, de open plekken ertussen (weilanden).
- In stand houden van het contrast tussen het besloten, boomrijke karakter van de strandwallen en de open veenweidepolders van de strandvlakten.

- Behouden en versterken van de oostwest oriëntatie van het strandwallen- en strandvlaktenlandschap, die versterkt wordt door de loop van de watering en het wegenpatroon.
- Herkenbaar houden van de markante ligging van boerderijen (tussen de Veenwatering en de Rijksstraatweg) op de overgang van de droge strandwal naar de vochtige strandvlakten.

Groenblauwe structuur / groene buffer

De groenblauwe stedelijke structuur is een samenhangend stelsel van verschillende groenblauwe ruimtes en routes in en rondom het stedelijk gebied. De provincie zet in op een groenblauwe stedelijke structuur waarin voldoende groen en water aanwezig zijn om de leefbaarheid, gezondheid en natuurwaarden te behouden en versterken, ook in tijden van extreme wateroverlast en extreme droogte en hitte. Er ligt een opgave om deze integrale structuur te behouden en waar nodig te versterken. In het verlengde hiervan wil de provincie de biodiversiteit in het stedelijk gebied duurzaam behouden en versterken.

Voorwaarden

Zonnevelden worden niet expliciet benoemd binnen dit thema. Het uitgangspunt voor aangewezen gebieden binnen dit thema luidt: De groene buffer is een niet-verstedelijkt landschap van relatief beperkte omvang tussen of grenzend aan de steden. De bufferende werking hiervan is van grote waarde. De kwaliteit "niet-verstedelijkt gebied" of luwte blijft behouden of wordt waar mogelijk versterkt.

Richtpunten:

- Er vinden geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen plaats in de bufferzone.
- Nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan de recreatieve gebruiks- en belevingswaarde en de contrastkwaliteit met het stedelijk gebied.

NatuurNetwerk Nederland

De provincie werkt aan het realiseren van de laatste 3.300 hectare NatuurNetwerk Nederland (voorts NNN) van het totaal van 45.000 hectare NNN in Zuid-Holland. Door het fysiek inrichten en planologisch en juridisch borgen van begrensde NNN-gebieden, wordt de natuur hersteld en kan de biodiversiteit in deze gebieden weer toenemen.

Binnen de regio liggen geen Natura 2000-gebieden, maar liggen wel een aantal NNN-gebieden. Deze natuurgebieden zijn van nationaal belang. Ontwikkelingen die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden significant beperken, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte.

Voorwaarden

Zonnevelden worden niet expliciet benoemd binnen dit thema maar zorgen voor ruimtebeslag, verstoring van natuurwaarden en (vogel)soorten. Ontwikkelingen zijn in deze gebieden alleen toegestaan als de effecten gecompenseerd worden waardoor zonnevelden niet realistisch zijn.

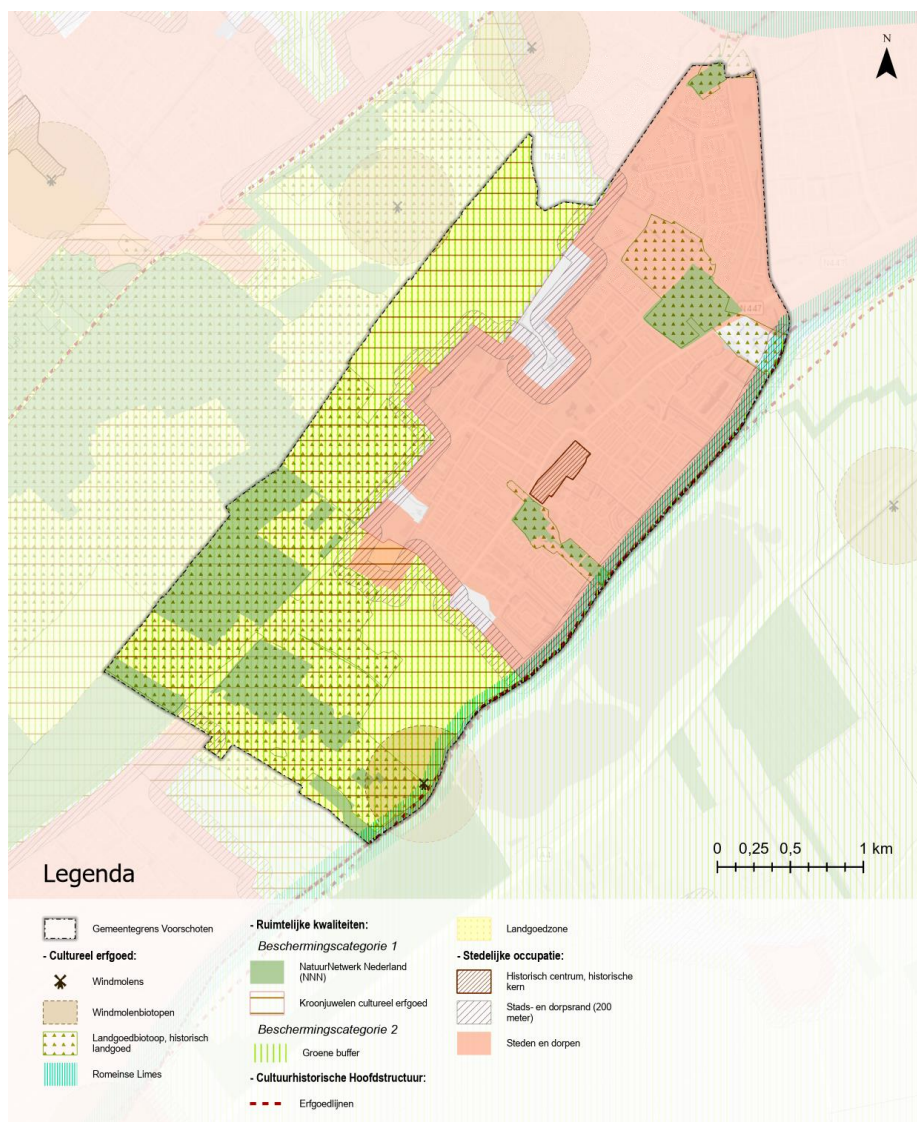
Een bestemmingsplan voor gronden binnen het NNN wijst geen bestemmingen aan die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden significant beperken, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden.

Compensatie

Bij compensatie worden in ieder geval de volgende voorwaarden in acht genomen:

- de compensatie leidt niet tot een nettoverlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden;
- de compensatie vindt plaats:
  - aansluitend aan of nabij het aangetaste gebied, met dien verstande dat een duurzame situatie ontstaat;

- door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden of fysieke compensatie op afstand van het gebied als fysieke compensatie aansluitend aan of nabij het gebied niet mogelijk is, of
- op financiële wijze als zowel fysieke compensatie als compensatie door kwalitatief gelijkwaardige waarden op korte termijn redelijkerwijs niet mogelijk is.

Overzichtskarta 4: Cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed

De kern van het erfgoedbeleid van Zuid-Holland is het behoud van erfgoed door het beschermen, beleven en benutten van erfgoed. Dit belang overstijgt dat van individuele gemeenten en regio's omdat het uniek erfgoed betreft op mondiaal schaalniveau. Zonnevelden worden niet expliciet benoemd binnen dit thema. De plaatsing van zonnevelden binnen deze gebieden kunnen echter wel een risico vormen voor de instandhouding van de cultuurhistorische waarden. Ontwikkeling van duurzame energie is niet haalbaar wanneer de waarden of het zicht op deze waarden worden verstoord.

Landgoedbiotopen fungeren eveneens als ruistruimten in stedelijke gebieden en hebben een groen en statig karakter. Om er voor te zorgen dat dit culturele erfgoed niet verloren gaat, heeft de provincie een 'landgoedbiotoop' ingesteld, welke bestaat uit:

- de kern van het landgoed: huis met tuin en/of park;
- een bufferzone hierom heen: het zogenaamde blikveld;
- waardevolle elementen, zoals: zichtlijnen, panorama's, wegen en waterlopen waaraan het landgoed ligt.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn toegestaan voor zover:

- geen aantasting plaatsvindt van de waarden van de landgoed- en kasteelbiotoop, of
- de ontwikkeling is gericht op verbetering en versterking van de waarden van de landgoed- en kasteelbiotoop.

Ontwikkeling van duurzame energie binnen of nabij landgoedbiotopen is niet haalbaar als de waarden of het zicht op deze waarden worden verstoord.

Molenbiotopen beschermen molens met een beeldbepalend element. Omdat het behoud hiervan van groot belang is, zijn er met betrekking tot activiteiten in de omgeving van molens strikte regels. Zo dient ruimtelijke ontwikkeling zich te houden aan de volgende zaken:

- windvang en het zicht op de molen is vrij;
- binnen een straal van 100 m vanaf het middelpunt van de molen, wordt geen nieuwe bebouwing opgericht of beplanting aangebracht, hoger dan de onderste punt van de verticaal staande wiek;
- binnen een straal van 100 tot 400 m, gerekend vanuit het middelpunt van de molen, gelden hoogtebepalingen voor bebouwing en beplanting.

Binnen de zone van molenbiotopen zijn zonnevelden niet op voorhand onhaalbaar. Dit omdat de beperkte hoogte van een zonneveld naar verwachting tot minder effecten leidt op de windvang en zichtbeleving van de molenbiotopen en daardoor mogelijk is onder voorwaarden. Dit moet per project nader worden onderzocht.

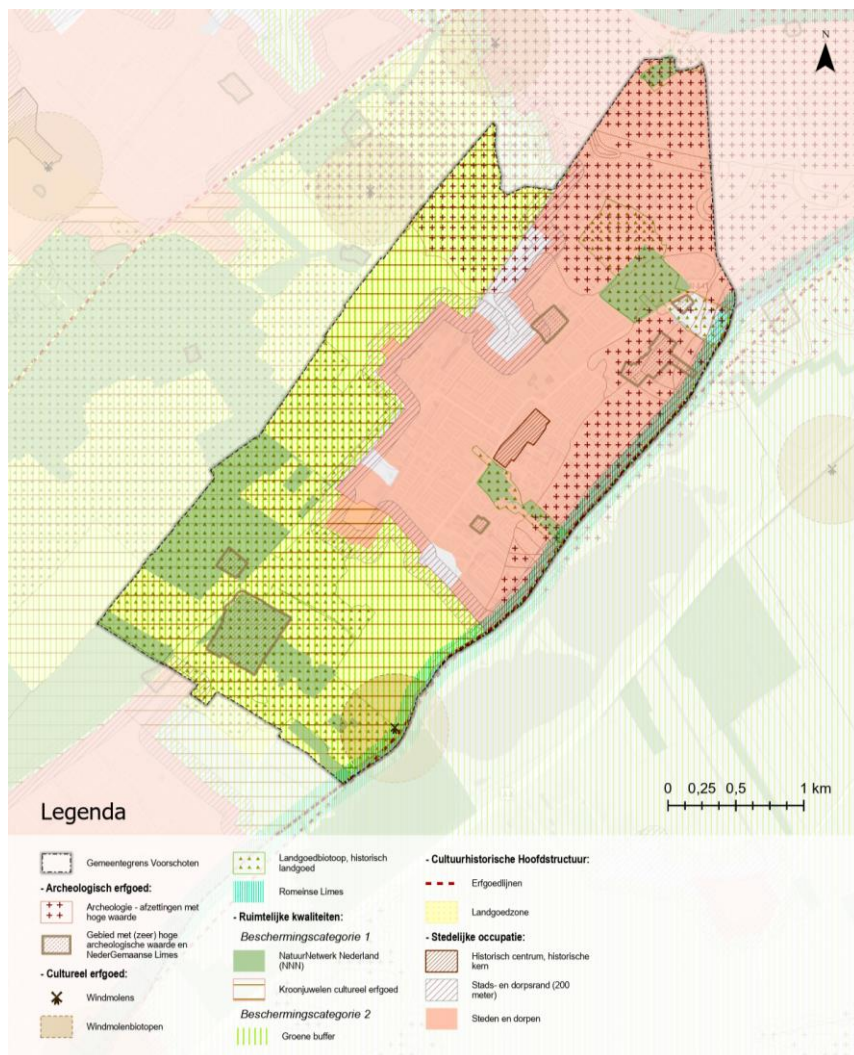
Archeologie

De provincie draagt zorg voor het beschermen en bewaren van bekende archeologische waarden. Hierbij gaat het om bekende terreinen van provinciaal archeologisch belang en de in Unesco-verband vastgestelde waarden van de Romeinse Limeszone. Voor behoud en inpassing van archeologische waarden bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn kaders gesteld in de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

De provincie Zuid-Holland hanteert een aanvullende beleidscategorie die gericht is op de beleving en benutting van erfgoed. Binnen de categorie heeft de provincie een zevental erfgoedlijnen aangewezen. Dit zijn identiteitsdragers van de provincie en dragen bij aan een omgeving waarin men prettig kan wonen, werken en recreëren. Het uitgangspunt van het ruimtelijke beleid voor de erfgoedlijnen is de continuïteit van de samenhangende erfgoedelementen door middel van zowel behoud en versterking van de structuur als wel het stimuleren van eigentijdse bestemmingen van het erfgoed. Relevante erfgoedlijnen:

De provinciale verordening bevat een regeling voor de gebieden binnen de Romeinse Limeszone en gebieden met hoge en zeer hoge archeologische verwachtingswaarde. Deze regeling houdt in ieder geval in dat

archeologisch onderzoek nodig is bij het uitvoeren van werken of werkzaamheden met een oppervlakte van meer dan 100 m² en waarbij de grond dieper wordt geroerd dan 30 centimeter onder het maaiveld.

Overzichtskaart 5: Archeologisch erfgoed

Stads- en dorpsranden

De stads- en dorpsrand is de zone op de grens van bebouwd gebied en landschap. Het is het deel van stad of dorp met potentie voor een hoogwaardig en geliefd woonmilieu, doordat hier de genoegens van stedelijk en buiten wonen bij elkaar komen; de nabijheid van voorzieningen gecombineerd met het vrije zicht en het directe contact met het buitengebied. De relatie tussen bebouwd gebied en landschap is afhankelijk van de karakteristieken van de bebouwingsrand en die van het aangrenzende landschap. Daarbij worden drie typen 'overgangskwaliteiten' onderscheiden: front, het contact en de overlap. Daar waar recreatiegebieden voorkomen langs stads- of dorpsrand is veelal sprake van overlap. Uitgangspunt bij ontwikkelingen aan dorpsranden is de contactkwaliteit.

1. De kwaliteit van het front (contrast)

Een scherpe rand tussen bebouwing en land, waarbij de bebouwing en landschap 'met het gezicht naar elkaar' zijn gekeerd. Er zijn verschillende situaties denkbaar, waarbij landschappelijke grenzen zorgen voor een scherp contrast tussen bebouwing en landschap. De stad aan de rivier of aan zee (waterfront, zeefront), appartementsgebouwen langs de duinrand of de bebouwingsrand rond een (verder vrij onbebouwde) droogmakerij. Stad en buitengebied brengen hun eigen eigenschappen maximaal tot expressie. Vormen van hoogbouw kunnen hier aan het karakter bijdragen. Bij water- en zeefronten bieden combinaties met de waterkering kansen voor kwaliteit. Het 'wegfront' vraagt om extra aandacht voor verbindingen tussen stad en ommeland. Hier is het vaak niet het geval dat bebouwing en landschap met het gezicht naar elkaar zijn gekeerd. De grens is scherp, maar men mist de kwaliteiten van het 'zicht op elkaar'.

2. Contactkwaliteit

Bebouwd gebied en landschap zijn verbonden door zichtbare en begaanbare doorlopende structuren, zoals wegen, paden, dijken, lanen, linten of waterlopen. De structuur die stad en land verbindt, kan een herkenbare landschappelijke onderlegger hebben als een strandwal of

rivier. In andere situaties is het kavelpatroon doorlopend. Stad en ommeland blijven beide in hun eigen hoedanigheid herkenbaar en onderscheidend, maar worden in staat gesteld in elkaar door te dringen. Deze soort overgang is typisch voor dorpen of buitenwijken, waarbij de stedenbouwkundige opzet bijvoorbeeld geënt is op het oorspronkelijke landschappelijke (kavel)patroon.

3. De kwaliteit in de overlap ('contract')

Tussen bebouwd gebied en landschap is een geleidelijke overgang. Stedelijke en landelijke programma's vloeien in elkaar over. Het zijn gebieden met een hybride uitstraling en betekenis: recreatiegebieden, sportvelden, volkstuincomplexen, golfbanen, enzovoorts. Er wordt een geïntegreerde ontwikkeling ontworpen van woon-, werk-, productie- en vrijetijdslandschappen die zoveel mogelijk aansluiten bij de ruimtelijke kwaliteiten van het omringende landschap en met een goede dooradering van recreatieve routes.

Voorwaarden

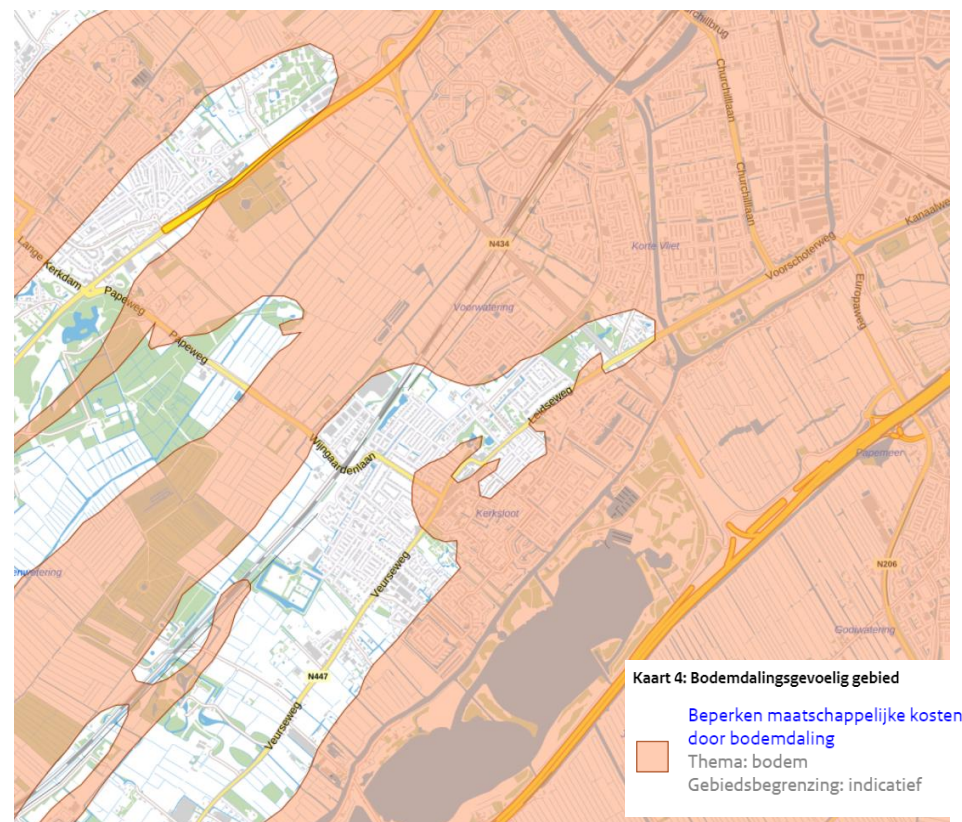
Ontwikkelingen aan de stads- of dorpsrand dragen bij aan het realiseren van een rand met passende overgangskwaliteit (front, contact of overlap).

Bodemdaling

De provincie wil, samen met alle belanghebbende partners en partijen, de directe en indirecte maatschappelijke kosten door bodemdaling beperken. Afhankelijk van de lokale omstandigheden, mogelijkheden en maatschappelijke urgentie is dat tegengaan van bodemdaling (mitigeren) of meebewegen (adapteren). De provincie verwacht van gemeenten en anderen dat ze bij locatiekeuzes voor het ontwikkelen van nieuwe woningbouwplannen of andere ruimtelijke ontwikkelingen, de bodemdalingsgevoeligheid van een gebied expliciet meenemen vanwege het toekomstig beheer. Ook verwacht de provincie dat rekening wordt gehouden met de gevolgen van bodemdaling bij de uitvoering van werken zoals de aanleg van rioleringen en ophoogwerkzaamheden.

Voorwaarden

Zonnevelden worden niet expliciet benoemd binnen dit thema. Het plaatsen van een zonneveld biedt in sommige gevallen de kans de waterstand in het gebied te verhogen waardoor bodemdaling afgeremd kan worden.

Afbeelding 5 Omgevingsvisie Zuid-Holland Kaart 4: Bodemdalingsgevoelig gebied (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Recreatietoervaartnet

Ter plaatse van de recreatieve vaarverbindingen kan voorzien in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voor zover:

- de ontwikkeling geen beperking oplevert van de recreatieve bevaarbaarheid van de vaarweg rekening houdend met het huidige gebruik; of
- de ontwikkeling is gericht op verbetering en versterking van de bevaarbaarheid of de recreatieve waarden van de vaarweg.

Voorwaarden

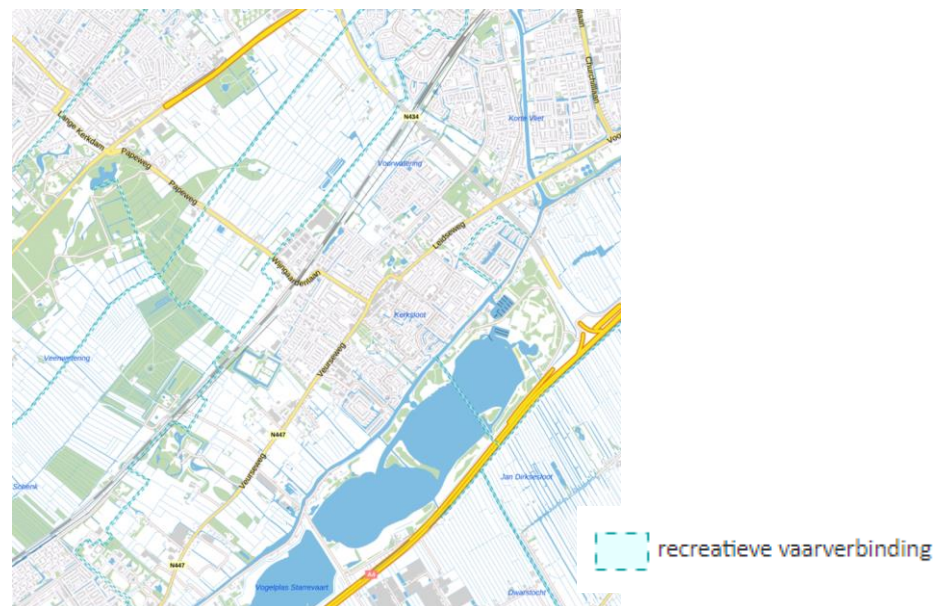
Inpassing van zonnevelden nabij recreatieve vaarverbindingen is wel mogelijk, zolang deze de bevaarbaarheid van de vaarweg niet beperken.

Regionale waterkeringen / provinciale vaarwegen

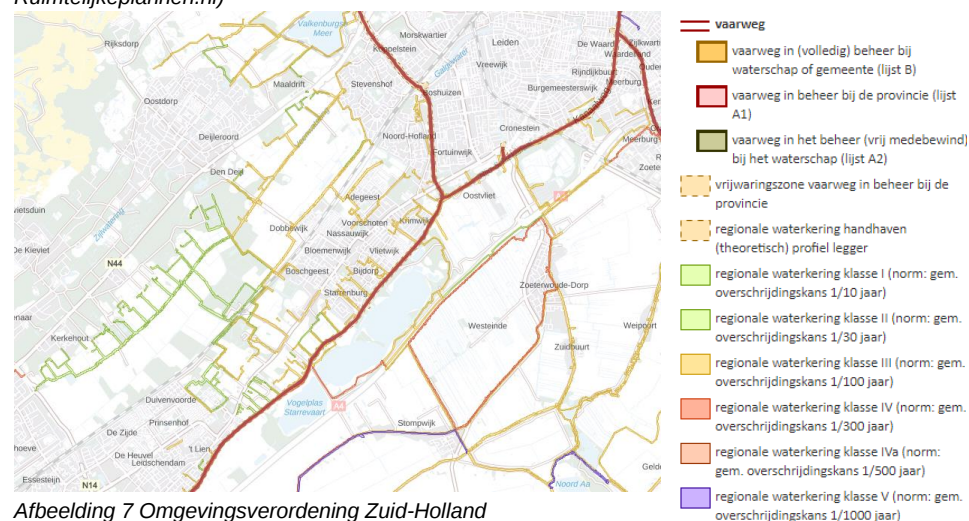
In de verordening zijn regels opgenomen voor de bescherming van regionale waterkeringen en provinciale vaarwegen. Voor bestemmingsplannen zijn randvoorwaarden opgenomen die een onbelemmerde werking, instandhouding en onderhoud van de regionale waterkeringen mogelijk maken. Nieuwe ontwikkelingen zijn mogelijk zolang er geen belemmeringen ontstaan voor het onderhoud, de veiligheid of de mogelijkheden voor versterking van de regionale kering.

Voorwaarden

Zonnevelden worden niet expliciet benoemd binnen dit thema. Inpassing van zonnevelden nabij recreatieve vaarverbindingen lijkt mogelijk, zolang deze de werking, instandhouding en onderhoud van de keringen niet beperken. Er dient voldoende afstand (beschermingszone/onderhoudszone ter weerszijden van de kering) te worden gehouden. Deze zone verschilt per waterkering en is opgenomen in de vigerende bestemmingsplannen. Ook bij de 'reguliere' watergangen dient 2 meter aan weerszijden van de watergang te worden vrijgehouden.

Afbeelding 6 Omgevingsverordening Zuid-Holland Kaart 12: Recreatietoervaartnet (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Afbeelding 7 Omgevingsverordening Zuid-Holland Kaart 3: Regionale waterkeringen (Bron: Omgevingsverordening)

Woningbouwlocaties

In de verordening zijn een aantal (grote, buitenstedelijke) woningbouwlocaties aangewezen:

plaats	naam locatie	bruto opp in ha
Voorschoten	Duivenvoordecorridor	33 (bebouwing 5)
Voorschoten	Starrenburg III	5

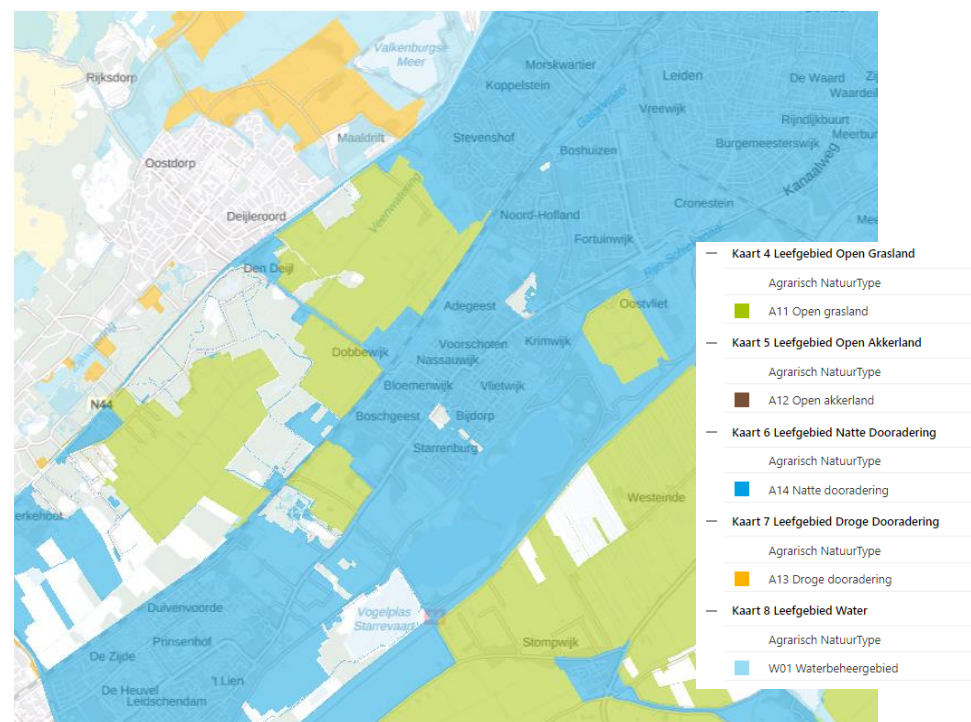
Voorwaarden

Deze locaties zijn ongeschikt voor het realiseren van zonnepanelen.

Afbeelding 8 Omgevingsverordening Zuid-Holland Kaart 19: Woningbouwlocaties, bedrijventerreinen en andere stedelijke ontwikkelingen (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

(ontwerp) Natuurbeheerplan 2022

Afbeelding 9 Natuurbeheerplan (Provincie Zuid-Holland)

Open grasland (groen)

Het leefgebied open grasland is kenmerkend voor de veenweidegebieden van Zuid-Holland: openlandschappen met overwegend grasland, waarvan een substantieel deel vochtig en kruidenrijk is. Het leefgebied wordt doorsneden met fijnmazige watergangen en kent ook enige opgaande begroeiing, zoals beplanting rond erven, pestbosjes, geriefhoutbosjes, opgaande begroeiing langs tiendwegen of bomenlanen.

Het is het leefgebied van soorten zoals weidevogels, eenden, zwanen en ganzen, die gebaat zijn bij natte, kruidenrijke en open graslanden die laat in

het voorjaar worden gemaaid, zodat hun nesten niet worden vernietigd en hun jongen voldoende voedsel vinden om te kunnen opgroeien. Sommige weidevogelsoorten zoals de grutto, zoeken de meest open delen van het landschap en mijden opgaande begroeiing. Andere soorten zoals kievit en wulp, zijn tolerant voor de aanwezigheid van riet of opgaande begroeiing of zijn daar juist bij gebaat, zoals de noordse woelmuis. Ten slotte maken sommige soorten zoals houtduif, torenvalk, roek, kramsvogel en spreeuw, vooral gebruik van dit leefgebied voor het verkrijgen van voedsel en kunnen zij profiteren van beheermaatregelen die voor de andere soorten worden uitgevoerd.

De ondersteuning vanuit de provincie voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer is gericht op extensivering van het grondgebruik in dit leefgebied. Dit betekent: het verlagen van de beweidings- en verstoringdruk, het verminderen van bemesting - met name net voor het broedseizoen, later maaien en het verhogen van het waterpeil.

De provincie Zuid-Holland heeft een bijzondere verantwoordelijkheid heeft voor de instandhouding van de populaties weidevogels. In deze gebieden kunnen zonnevelden leiden tot ruimtebeslag, verstoring van natuurwaarden en (vogel)soorten. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn in deze gebieden alleen toegestaan als de effecten gecompenseerd worden.

Natte dooradering (blauw)

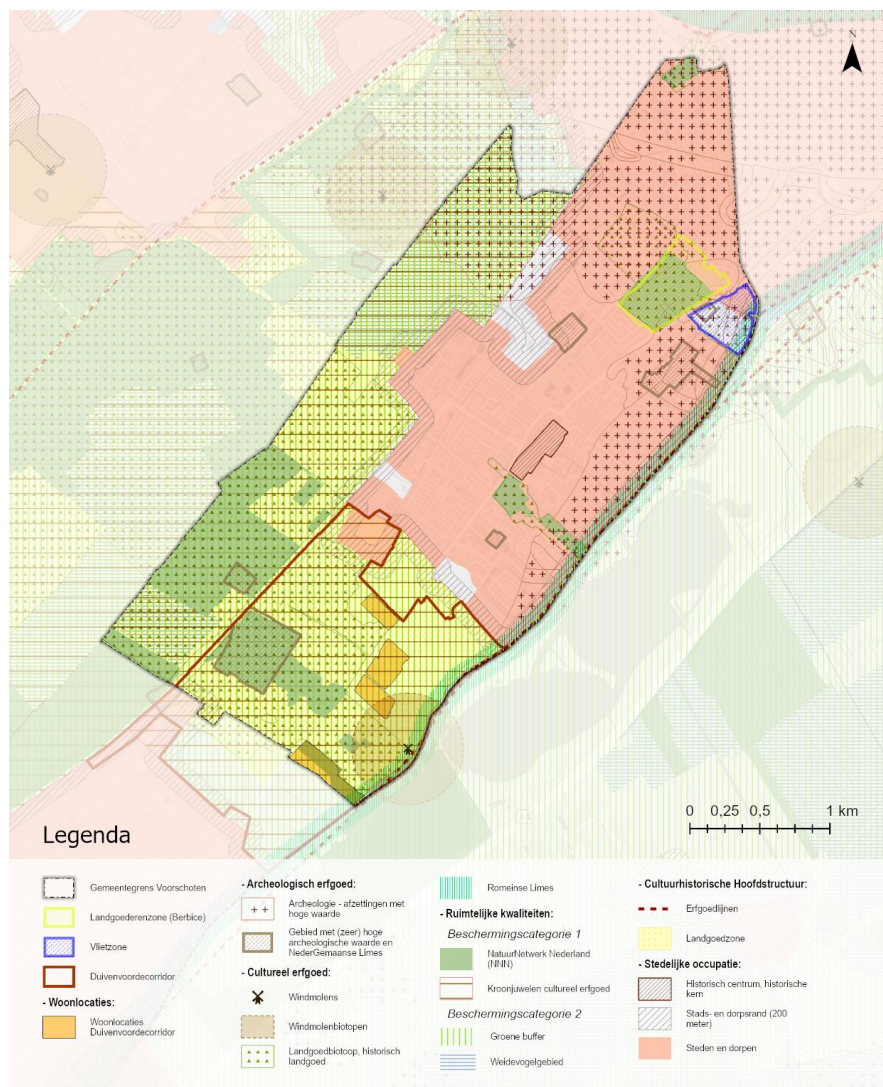
Het leefgebied van 'natte dooradering' kenmerkt zich door natte elementen binnen het agrarisch cultuurlandschap: sloten, poelen, beken, moerasjes, en plas-dras-percelen. Het grasland is vochtig tot nat, kruidenrijk en met niet te dicht gewas. Voor Zuid-Holland heeft dit leefgebied veel overeenkomsten met het leefgebied 'open grasland'; het heeft derhalve ook een ondersteunende functie bij het weidevogelbeheer.

Het beheer in dit leefgebied is gericht op de condities voor een duurzaam voortbestaan van de soorten waarvoor dit leefgebied is aangewezen. Van

belang hierbij is dat de waterkwaliteit, de hydrologie en de hydromorfologie - de aanwezigheid van nat-droog-gradiënten - toereikend zijn voor dit doel.

Voorwaarden

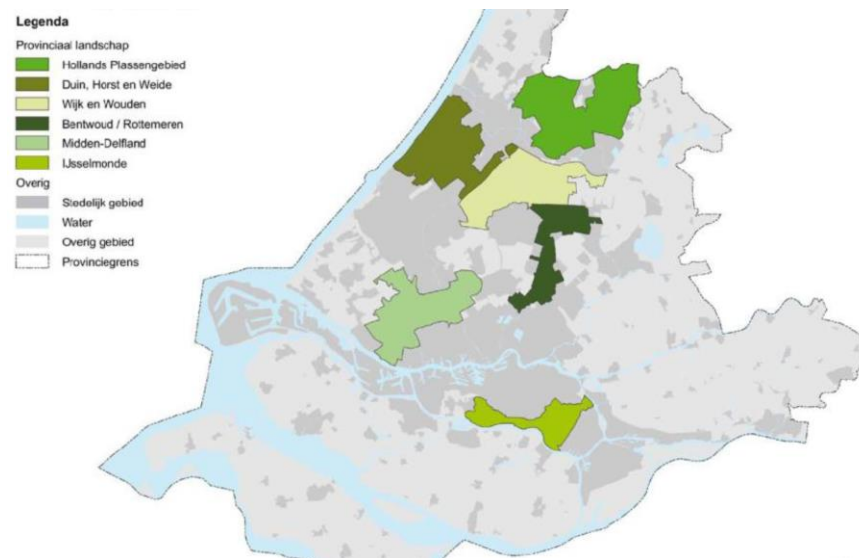
In deze gebieden kunnen zonnevelden leiden tot ruimtebeslag, verstoring van natuurwaarden en sterfte van (vogel)soorten. Ontwikkelingen zijn in deze gebieden alleen toegestaan als de effecten gecompenseerd worden.

Overzichtskaart 6: Duivenvoordecorridor

Duivenvoordecorridor

Voor een aantal gebieden nabij de stad, blijft de provincie kiezen voor behoud van en verdere ontwikkeling tot robuuste groene buffers, die vanuit hun gebiedskwaliteit en gebruikswaarde verstedelijkingsdruk kunnen en moeten weerstaan. Dit betreft Midden-Delfland, IJsselmonde, het Kaaggebied, het Eiland van Dordrecht en Duin, Horst en Weide / Wijk en Wouden. De laatste jaren is er steeds meer aandacht voor de groene potenties van het gebied Duin, Horst en Weide en de mogelijkheden deze te behouden en te versterken. Het 'Pact van Duivenvoorde', een samenwerkingsverband van de gemeenten Voorschoten, Wassenaar en Leidschendam-Voorburg, speelt hierin een belangrijke rol. Het richt zich op behoud en versterking van cultuurhistorie, landschap en natuur. Het Pact werkt sinds 2001 aan het behoud en de versterking van de bijzondere kwaliteiten van landschap en bebouwing en richt zich op het verbeteren van de toegankelijkheid van Duin Horst en Weide waar dat kan.

Afbeelding 10 Cultuurhistorische Hoofdstructuur provincie Zuid-Holland (Bron: Verordening Ruimte)

De Duivenvoordecorridor is het landelijk gebied tussen Leidschendam-Voorburg en Voorschoten. Het is een unieke locatie door de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten en de centrale ligging nabij het stedelijk gebied van Den Haag en Leiden.

De Duivenvoordecorridor is in een convenant, tussen het Ministerie VROM, de provincie Zuid-Holland, de gemeente Voorschoten en de gemeente Leidschendam-Voorburg, uit 2008 als Rijksbufferzone aangewezen. Het beleid in deze zone is erop gericht om dit gebied te transformeren tot relatief grootschalig groen gebied met diverse recreatiemogelijkheden.

In het buitengebied van Voorschoten is in de loop van de jaren een verrommeld beeld ontstaan. Dat kwam omdat percelen vol stonden met kassen die het vrije zicht belemmerden. De gemeente werkt samen met partners en initiatiefnemers hard aan de verbetering van het landschap. Bijna alle kassen zijn opgekocht en gesloopt. Hiermee is het landelijke karakter van het gebied al voor een groot deel verbeterd. De bedoeling is dat al het glas verdwijnt wat er nog staat. Zo wordt het groener, krijgen planten en dieren meer kans en het karakteristieke landschap springt weer in het oog. Het gebied is de laatste jaren al een stuk aantrekkelijker en toegankelijker gemaakt voor recreatie. Ook zijn er een aantal woonlocaties aangewezen: Haagwijk, Noortveer, Oranjepolder (Laantje Van Wissen) en Roosenhorst.

Beeldkwaliteitplan

Alle ruimtelijke plannen binnen de Duivenvoordecorridor worden getoetst door een kwaliteitsteam. Deze wordt gevormd door de stedenbouwkundigen van de gemeenten, vertegenwoordigers van de beide gemeentelijke welstandscommissies en externe landschapsarchitecten en stedenbouwkundigen. Het beeldkwaliteitplan treedt in de plaats van de welstandsnota van de beide gemeenten en is een aanvulling op de bestemmingsplannen, de notitie 'Werken aan een vernieuwd historisch landschap' en de inrichtingsplannen die beide gemeenten voor hun deel van de Duivenvoordecorridor hebben vastgesteld.

Uitgangspunt is dat met ontwikkelingen allure aan het landschap wordt toegevoegd. Bij alle ontwikkelingen geldt dan ook dat de lat hoog ligt. Iedere ontwikkeling binnen dit gebied moet kwaliteit uitstralen. Dat geldt niet alleen voor de bebouwing met de bijbehorende tuinen en parken en erfafscheidingen, maar ook voor de ontwikkeling van de openbare ruimte als wegen en paden en de overige ontwikkelingen binnen het landelijk gebied.

Regionaal beleid

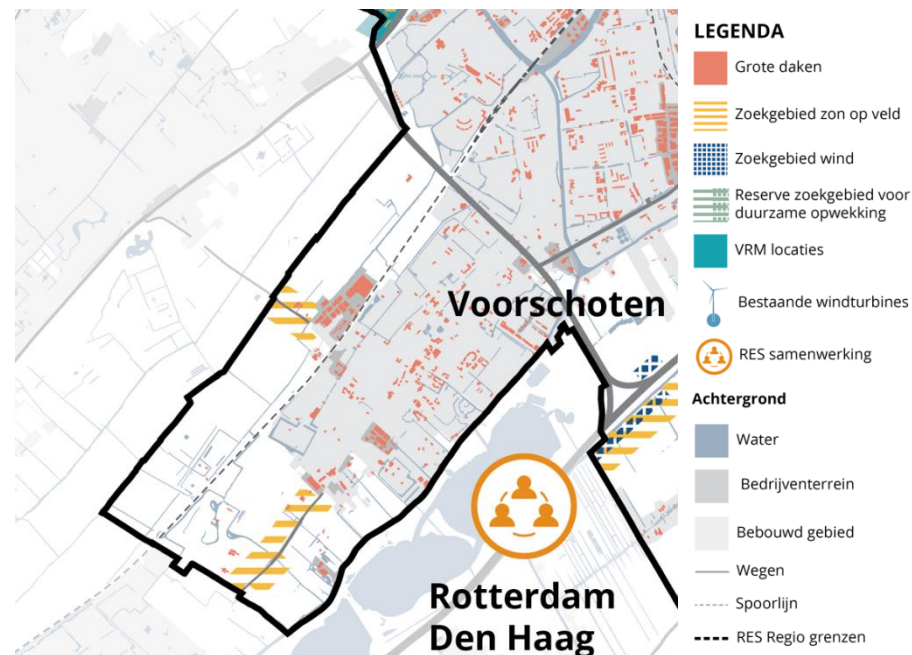
Regionale Energie Strategie (RES)

Tijdens de klimaatconferentie van Parijs in 2015 maakten 200 landen internationale klimaatafspraken. In navolging daarvan publiceerde Nederland op 28 juni 2019 het Nationale Klimaatakkoord. Daarin is Nederland opgedeeld in 30 energieregio's. Elke regio heeft de taak om een RES op te stellen. De RES is een instrument om de ruimtelijke inpassing van de energietransitie met maatschappelijke betrokkenheid te organiseren. De regio legt haar energiedoelstellingen vast met de daarbij behorende planning. Het is aan de gemeenten om te besluiten hoe de RES een plaats krijgt in het eigen omgevingsbeleid.

Voorschoten valt binnen de RES van regio Holland Rijnland. Deze RES-regio bestaat uit 13 gemeenten, de provincie Zuid-Holland, de Omgevingsdienst West-Holland, het hoogheemraadschap van Rijnland en netbeheerder Liander.

De zoekgebieden die in het RES 1.0 proces zijn opgenomen zijn ongeschikt, zowel vanuit ruimtelijk als vanuit beleidsmatig oogpunt. De raad heeft ingestemd met de RES 1.0 en heeft daarbij een amendement aangenomen dat via een haalbaarheidsonderzoek de (on)mogelijkheden in Voorschoten verder onderzocht worden.

- Het zoekgebied aan de N448 is ongeschikt omdat het dwars in de Duivenvoordecorridor ligt en inpassing in het landschap niet mogelijk is zonder de openheid van het landschap aan te tasten.
- Het zoekgebied aan de N447 is ongeschikt omdat in het kader van de Duivenvoordecorridor de afgelopen jaren kassen zijn gesaneerd en vervangen door beperkte woningbouw en open graslanden. Het plaatsen van zonnepanelen op een plek waar recent glas verwijderd is past niet binnen die afspraken 'Glas voor gras'.

Afbeelding 11 RES 1.0 Kaart (Bron: wijzijnon.nl)

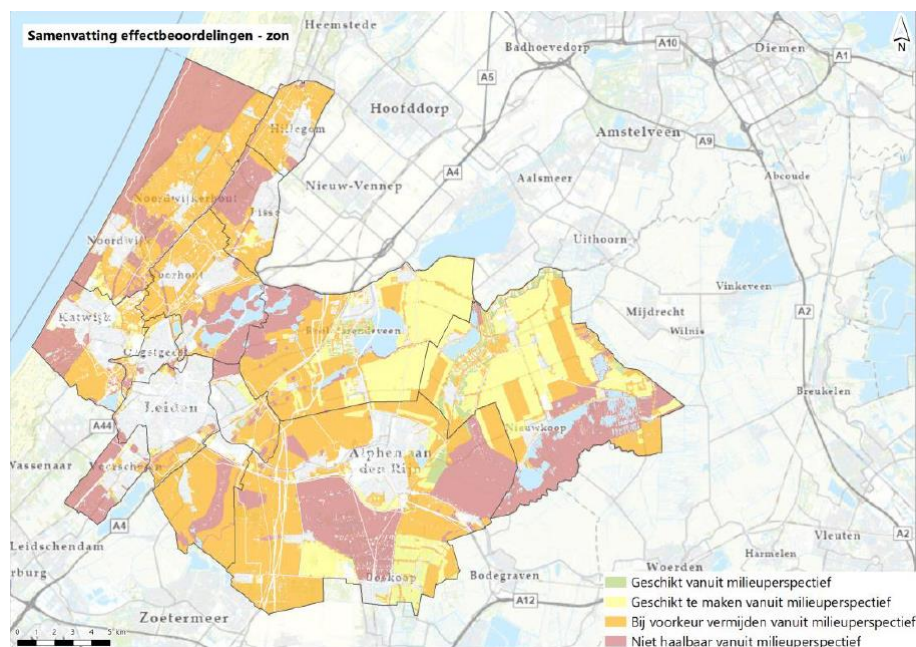
PlanMER

Het planMER helpt om de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen op het milieu zichtbaar te maken. Zo brengt het planMER de gevolgen voor onder meer het landschap, de natuur en de leefomgeving in beeld. Door voor RES Holland Rijnland een planMER op te stellen, komen vroegtijdig de keuzemogelijkheden in de regio in beeld en kunnen de verschillende belangen tegen elkaar worden afgewogen.

Voor zonneparken worden in het planMER natuur, landschap, cultuurhistorie, archeologie en ruimtegebruik genoemd als maatgevende criteria.

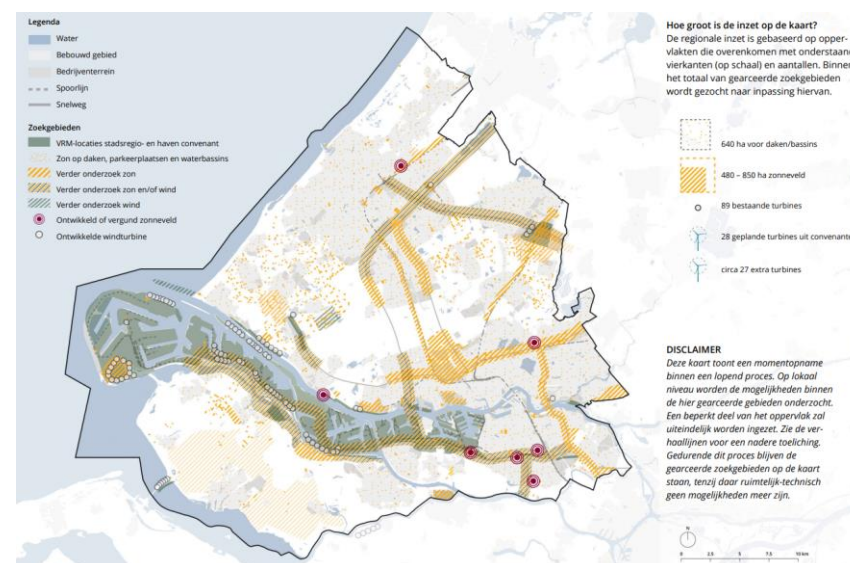
In de RES worden een aantal randvoorwaarden benoemd. Een van deze randvoorwaarden luidt:

- De beperkingen die voortkomen uit bestaand of voorgenomen beleid door het Rijk, provincie en gemeenten vragen aanpassing. Hiervoor is bereidheid nodig om deze beperkingen in overleg weg te nemen. Het meer of minder loslaten van al deze beperkingen in onze regio, is een politieke afweging. Handhaving van de huidige situatie resulteert in een bod dat evenredig met de beperkingen wordt verlaagd.

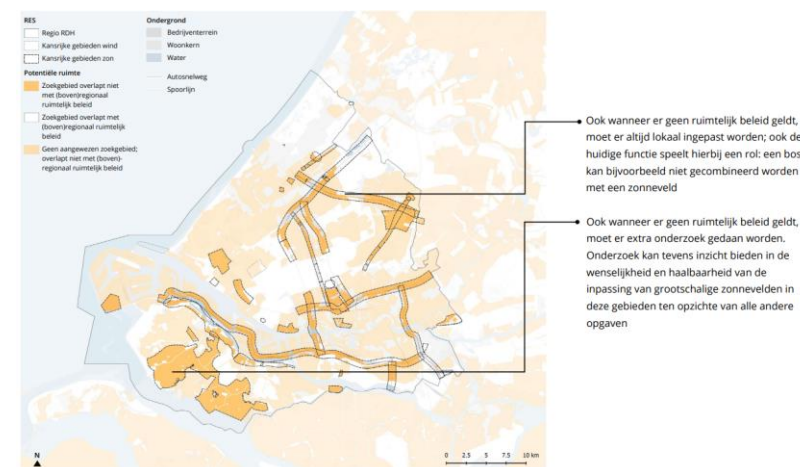

Afbeelding 12 Beoordelingskaart zonne-energie (Bron: Samenvatting PlanMER RES Holland Rijnland)

RES Rotterdam Den Haag

Afbeelding 13 Zoekgebieden voor 2030 (Bron: RES 1.0 Rotterdam Den Haag)

Afbeelding 14 Overzichtskaart kansen o.b.v. ruimtelijk beleid uit NOVI en POVI voor zoekgebieden zon (Bron: RES 1.0 Rotterdam Den Haag)

Natuurlijke Leefomgeving - Hart van Holland (juli 2019)

De wens om middels een integrale benadering tot nieuwe inzichten te komen, heeft geleid tot het rapport “Natuurlijke Leefomgeving Hart van Holland 2040”. Hierin wordt de gezamenlijke koers voor de ontwikkeling van de natuurlijke leefomgeving beschreven voor het grondgebied van veertien gemeenten: Teylingen, Kaag en Braasem, Katwijk, Oegstgeest, Leiden, Leiderdorp, Wassenaar, Voorschoten, Zoeterwoude, Noordwijk, Hillegom, Lisse, Alphen aan den Rijn en Nieuwkoop.

De boodschap van de visie is dat de natuurlijke leefomgeving de basis zou moeten zijn voor alle claims die er op het landelijk gebied worden gelegd. Dus uitgaan van en behoud van de landschappelijk belangrijke identiteiten als basis voor verstedelijking, infrastructuur etc. en niet ten koste van. Natuurlijke leefomgeving is gedefinieerd als de opgaven en ambities die verband houden met onderwerpen als landschap, groen, water, biodiversiteit en bodemdaling. Deze aspecten zijn met elkaar verweven en er is sprake van afhankelijkheid met het stedelijk gebied.

Leidende principes:

CULTUUR-
HISTORIE

1. Behoud en versterk de diversiteit in landschappen

Het landschap van Hart van Holland kent een grote diversiteit. Alle voor 'West-Nederland kenmerkende landschappen, van duin tot droogmakerij, zijn in Hart van Holland aanwezig. Bij de ruimtelijke ontwikkeling van het gebied moet het onderscheid tussen deze landschappen behouden blijven en waar mogelijk worden versterkt. Bijvoorbeeld: de ontwikkeling van gebiedseigen karakteristieken, zoals landgoederen in de duinzoon en de verkeersstructuur in de veenweiden.

LAND, TUIN,
EN BOSBOUW

2. Zorg voor een rendabel en duurzaam toekomstperspectief voor de landbouw

De landbouw is de belangrijke hoeder van het cultuurlandschap van Hart van Holland die in het gebied behouden moet blijven. Soms staan de ambities van de landbouw echter op gespannen voet met de ambities voor verstedelijking, biodiversiteit of klimaatbestendigheid. In de regio wordt daarom gezocht naar een balans tussen een rendabel businessmodel voor de agrariër en een positieve bijdrage aan biodiversiteit, klimaatbestendigheid en verstedelijking.

KLIMAAT

3. Werk aan een klimaatrobuuste inrichting van het landschap en openbare ruimte

De venige bodem en de hoge mate van verharding kunnen leiden tot problemen in tijden van droogte of extreme neerslag. Door meer adaptief landgebruik en voldoende waterberging in het watersysteem in het landelijk gebied en voldoende waterberging en groen in de steden kunnen de negatieve gevolgen van klimaatverandering worden tegen gegaan.

BIODIVERSITEIT

4. Zorg voor een gevarieerde van biodiversiteit tot in de haarvaten van de regio

Hart van Holland heeft de ambitie om de biodiversiteit in de hele regio te verbeteren. Door in te zetten op verbinden, vergroten of verbeteren worden de gebieden die al goed zijn nog beter en de gebieden waar de biodiversiteit onder druk staat sterk verbeterd. Zo zorgen wij voor een regio waar rijke biodiversiteit de natuur gevarieerder en de landbouw gezonder maakt.

STAD - LAND
RELATIE

5. Behoud en versterk het landschap als framework voor de stad

Hart van Holland wordt van origine gekenmerkt door compacte steden en dorpen in een groots landschap. Door de toenemende verstedelijking dreigt het palet echter te verkleuren. De landschappelijke zones tussen de steden en dorpen zijn daarom van essentieel belang om te behouden zodat de steden en dorpen als losse entiteiten in het landschap blijven liggen. Dit vraagt om verdichting van steden en dorpen.

RECREATIE

6. Maak het gehele gebied bereikbaar en beleefbaar voor de recreant

Voor een verdichtende stedelijke omgeving wordt het landelijk gebied als uitloophoofdstad steeds belangrijker. In Hart van Holland is de ambitie om het hele gebied als samenhangend systeem bereikbaar en beleefbaar te maken voor de recreant. Dit vraagt om een uitbreiding van het recreatief netwerk en het stimuleren van extra bestemmingen in het landelijk gebied. Tevens is de verbinding van recreatieve gebieden onderling wenselijk zodat de drukte over het hele gebied gespreid kan worden. Dit mag echter niet ten koste gaan van andere ruimtelijke strategieën, zoals 'toename biodiversiteit' en 'toekomstperspectief landbouw'.

Afbeelding 15 Leidende principes (Bron: Natuurlijke Leefomgeving Hart van Holland)

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Voorschoten 2025

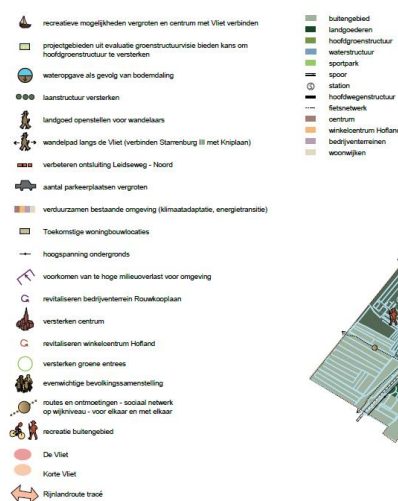
Op 9 maart 2017 heeft de gemeenteraad de structuurvisie 'Voorschoten 2025 Groen, veilig en betrokken' vastgesteld. De structuurvisie geeft de nut en noodzaak aan van het duurzaam behoud van Voorschoten voor volgende generaties met ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Voor het duurzaam behoud van het dorpse karakter van Voorschoten gelden de volgende pijlers: groen, veilig en betrokken.

De duurzame organische ontwikkeling van het dorpse karakter speelt een rol bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het dorpse karakter is van groot belang voor Voorschoten. Het dorpse karakter behouden betekent in ieder geval: geen hoogbouw, kleinschaligheid is de maat, wijken worden door doorzichten en routes verbonden met het centrum, bebouwing is afwisselend, het sociale netwerk wordt ondersteund door maatschappelijke voorzieningen op wijkniveau, behoud van de groene structuur in en rondom Voorschoten, het behoud van de groene landgoederen, behoud van zichtlijnen in de Duivenvoorde corridor, geen aantasting van de cultuurhistorische structuren en het meewegen van de cultuurhistorische elementen bij ontwikkelingen.

De gemeente streeft bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen naar slim meervoudig ruimtegebruik (combineren van functies), waar innovatieve oplossingen voor duurzame energie in zijn geïntegreerd. Bij slim ruimtegebruik wordt het ruimtebeslag beperkt waarbij in verband met klimaatadaptatie zo weinig mogelijk verharding/ verstening optreedt ten gunste van het waterbergend vermogen. Op deze manier worden bestaande groene en cultuurhistorische waarden en kwaliteiten zo min mogelijk bedreigd. Slim ruimtegebruik betekent ook het optimaal benutten van de potentie en kwaliteiten van de ondergrond.

De beperkt beschikbare ruimte, de beschermde dorpsgezichten en andere cultuurhistorisch waardevolle structuren en elementen vragen om creativiteit bij het verduurzamen van de gemeente. De landschappelijke inpassing van zonneweiden en windmolens is lastig. In regionale samenwerking worden de mogelijkheden voor een duurzame energievoorziening en innovaties verkend.

7.5 VISIEKAART VOORSCHOTEN 2025 GROEN, VEILIG EN BETROKKEN

Afbeelding 16 Visiekaart Voorschoten 2025 Groen, veilig en betrokken (Bron: Structuurvisie Voorschoten 2025)

Groenstructuurvisie

Voorschoten hecht grote waarde aan de kwaliteit van de leefomgeving. De gemeente heeft daarom in 2009 een Groenstructuurvisie opgesteld, waarin onder meer de plannen staan voor de ontwikkeling, het behoud en het beheer van het groen. Vervolgens heeft een herijking op twee onderwerpen plaatsgevonden: de projectgebieden en snippergroen. Dit heeft geleid tot het stuk 'Evaluatie van de Groenstructuurvisie'. Deze is medio 2013 door de raad vastgesteld. In de Evaluatie zijn kaders neergelegd waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen in enkele projectgebieden kunnen plaatsvinden. Ook is het beleid voor de verkoop van groenstrookjes geactualiseerd. De Evaluatie is een aanvulling op de Groenstructuurvisie.

De Groenstructuurvisie richt zich voornamelijk op de bebouwde kom van Voorschoten. Voor Voorschoten met haar landgoederen, groene zomen, parken, groene lijnen, groenzones en het groen in de wijken biedt de visie een belangrijk kader. Voor het buitengebied ligt het beleid vast in de Structuurvisie Voorschoten.

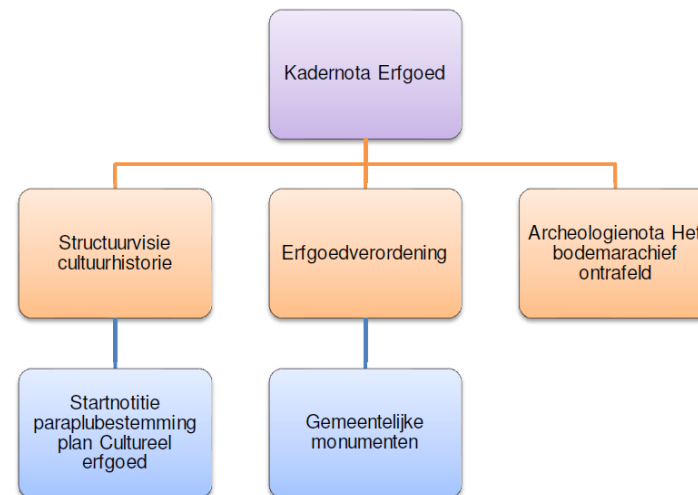
De Groenstructuurvisie beschermt en ontwikkelt drie onderdelen van het groen die de structuur, het karakter en het beeld van Voorschoten bepalen:

- De hoofdgroenstructuur;
- De wijkgroenstructuur;
- De beschermwaardige bomen, die zowel binnen als buiten de eerder genoemde structuren voorkomen.

Van belang is het in stand houden en versterken van de hoofdgroenstructuur en de wijkgroenstructuur. Verder gaat het om het vasthouden van de structuur van polders en groene buffers aan alle kanten van Voorschoten. Het gaat daarbij om de groene zone langs het spoor, Papenwegsepolder en de Duivenvoordecorridor. De landgoederen, weidegebieden, parken en groenzones binnen de bebouwde kom vormen het decor voor het groene lint dat loopt over de structuur van de Veurseweg-Leidseweg en de hoofdroutes van de wijken richting het buitengebied.

De ambitie is het behouden en ontwikkelen van een duurzame groen- en waterstructuur die aansluit op cultuurhistorische, landschappelijke en architectonische waarden. Dit geldt voor het hele gemeentelijk grondgebied.

Kadernota Erfgoed 2013-2017

Afbeelding 17 Samenhang erfgoedbeleid gemeente Voorschoten (Bron: Kadernota Erfgoed)

Het doel van het erfgoed beleid is om op een zorgvuldige en afgewogen wijze het cultuurhistorisch erfgoed in goede staat door te geven aan volgende generaties, zodat ook zij daar voor hun toekomst op kunnen voortbouwen en het kunnen blijven zien, beleven en ervaren. Het Voorschotens erfgoedbeleid is samen te vatten in de volgende punten:

1. Het behoud van het erfgoed als onlosmakelijk deel in het ruimtelijk beleid integreren;
2. Erfgoed als inspiratiebron, katalysator en toetssteen vooraan in het proces betrekken bij ruimtelijke beleid en andere relevante beleidsdoelen;

3. Bij gebouwd erfgoed inzetten op functieverandering en herbestemming met behoud van de belangrijkste karakteristieken, waar ontwikkelingen daar om vragen;
4. De hoogste prioriteit geven aan de instandhouding van erfgoed dat vanwege de intrinsieke en ruimtelijk kwaliteiten van essentieel belang is voor de identiteit en karakteristiek van Voorschoten;
5. Het beleid praktisch en makkelijk hanteerbaar te maken met een minimum van regels en zo veel mogelijk binnen bestaande wet- en regelgeving;
6. Bij de uitvoering van het beleid het belang van het erfgoed, en de eigen verantwoordelijkheid van de eigenaar voor zijn monument centraal stellen;
7. Bij (dreigende) leegstand wordt gestimuleerd om eerst herbestemming te onderzoeken, voordat sloop wordt overwogen;
8. Waar instandhouding van erfgoed niet mogelijk is of om zwaarwegende redenen niet wenselijk is, laten we het niet ongekend verloren gaan, maar wordt het goed gedocumenteerd;
9. Een platform bieden voor het vergroten, verzamelen en overdragen van kennis van materieel en immaterieel erfgoed;
10. Samenwerking zoeken met andere partners, vrijwilligers en beleidsvelden;
11. Kennis over erfgoed en de bewoningsgeschiedenis uitdragen naar de inwoners.

Erfgoedverordening Voorschoten 2016

In de Erfgoedverordening Voorschoten 2016 staan regels waarmee het cultureel erfgoed binnen de gemeente kan worden behouden, beschermd en beheerd. De hoofdpunten die in de verordening worden geregeld zijn:

- de aanwijzing van een onroerende zaak of terrein tot gemeentelijk monument;
- het vergunningstelsel voor gemeentelijke en rijksmonumenten;
- het dereguleren van o.a. klein onderhoud en ondergeschikte wijzigingen aan gemeentelijke monumenten;

- de deregulering als gevolg van een nadere uitwerking van de beperkte ministeriële adviesplicht voor rijksmonumenten;
- de inschakeling van de Commissie Welstand en Cultureel Erfgoed als onafhankelijk adviesorgaan dat adviseert over de toepassing van de Monumenten- en Erfgoedwet, deze verordening en het gemeentelijk erfgoedbeleid;
- het instellen van en het eisen stellen aan archeologisch (en overig cultuurhistorisch) onderzoek.

Archeologienota 2013

In 2014 hebben de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten het archeologiebeleid herijkt in de 'archeologienota herijking 2013'. De Nota archeologie vormt een globaal overzicht van het archeologische erfgoed van de pactgemeenten en de beleidsregels ten aanzien van de omgang met het archeologische bodemarchief worden geformuleerd. De archeologische beleidskaart toont de globale archeologische waarde en verwachting per (soort) gebied met de daarbij behorende beleidsregels.

De bodem van de Gemeente Voorschoten is rijk aan archeologische waarden. Veel daarvan zijn echter nog niet of maar ten dele bekend. Bij gebieden waar de waarden niet bekend zijn, maar waar de bodemopbouw de aanwezigheid van archeologische waarden mogelijk maakt, wordt gesproken van een archeologische verwachting. Op de kaart wordt vermeld welke eventuele beperkende maatregelen van toepassing zijn en welk archeologisch onderzoek bij bodem verstorende activiteiten verplicht is gesteld. De gemeente Voorschoten voert een actief beleid om de bekende archeologische waarden binnen de gemeentegrenzen te actualiseren indien er nieuwe of aanvullende gegevens bekend worden.

Structuurvisie Cultuurhistorie 2013-2028

De Structuurvisie Cultuurhistorie vormt een afwegingskader voor beleid en ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening van cultuurhistorie. Deze visie sluit aan bij het bestaande beleid van de gemeente en hogere overheden. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de algemene Erfgoedvisie die er op is gericht dat er op een zorgvuldige en afgewogen wijze met het cultureel erfgoed wordt omgegaan. De Structuurvisie beschrijft een aantal cultuurhistorische kernkwaliteiten, die vertaald zijn in een aantal structuren. Het gaat daarbij om het water, groen en de gebouwde elementen en structuren en voorzien van beleidslijnen. Deze beleidslijnen zijn de richtlijnen ontwikkeling en uitvoering van ruimtelijke plannen binnen de gemeente. De relevante kwaliteiten met bijbehorende beleidslijnen zijn hieronder opgesomd.

1. Historische structuur van noord-zuid lopende landwegen en een enkele oost-west verbinding, gecombineerd met een fijnmazig stelsel aan waterwegen tussen de Vliet en de weteringen in het westen van de gemeente.

Beleidslijnen

- Lijn 1 In stand houden en versterken van historisch-ruimtelijke dragers en de historische gelaagdheid die direct voortkomen uit de (geomorfologische) ontstaansgeschiedenis en ontwikkelingsgeschiedenis van Voorschoten. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dienen deze historische landschapskenmerken als uitgangspunt.
- Lijn 2 Het herstellen en/of verbeteren van de historische koppeling via vaarsloten van de Vliet met het centrum, buitenplaatsen en boerderijen, en de lanen van de boerderijen en buitenplaatsen naar de Veurseweg/Leidseweg, waardoor deze kenmerkende structuren beleefbaar worden of blijven.
- Lijn 3 De Vliet, inbegrepen de cultuurhistorisch waardevolle elementen die als een functioneel en visueel kralensnoer langs de Vliet liggen, als

erfgoedlijn beschermen, ontwikkelen en benutten voor ruimtelijke kwaliteit, en de historische infrastructuur naar de Vliet versterken voor het benutten van de recreatieve potentie van de Vliet en de Vlietlanden.

- Lijn 4 Streven naar behoud van de typerende diversiteit in typologieën van gebouwen en behoud van veelal water gerelateerde functiedifferentiatie en de traditionele combinatie wonen-werken langs de Vliet.
- Lijn 5 Bij herbestemming en herontwikkeling rekening houden met het uitgangspunt om de historische, functionele relatie van de bebouwing met de Vliet zo veel mogelijk te continueren.

2. Karakteristiek geometrisch ingericht polderlandschap met sloten, weteringen en agrarische kleine elementen als bruggen, hekken en schuurtjes.

Beleidslijnen

- Lijn 1 Beschermen, behouden en versterken van de aanwezige waarden in het provinciale topgebied cultureel erfgoed Duivenvoordse en Veenzijdse polder. Lijn 2 Behouden en versterken van de openheid en landelijke identiteit van het polderlandschap.
- Lijn 3 Molen De Knip: beschermen, behouden en versterken van de molenbiotoop, zowel qua windvang als qua openheid van het landschap.
- Lijn 4 Nieuwe ontwikkelingen moeten in positieve mate bijdragen aan of ingepast worden in het karakteristieke landschapsbeeld en bij de kenmerkende landschapsstructuur.
- Lijn 5 Bij ruimtelijke ontwikkelingen dienen de historische (structuur)lijnen in het polderlandschap als uitgangspunt; dit geldt voor alle historische (groenblauwe) lijnen en ensembles. Er moet aantoonbaar sprake zijn van rekening houden met de kernwaarden/-kwaliteiten, waarbij de visuele en ruimtelijke effecten, in het bijzonder het effect op de openheid, onderzocht dienen te worden.

4. Een lommerrijk buitenplaatsenlandschap:

a. Binnen de bebouwde kom: lommerrijke, parkachtige groengebieden met landhuizen in verbijzonderde architectuur en bijgebouwen die ondersteunend aan het ensemble zijn;

b. Buiten de bebouwde kom: afwisseling van weilanden en groene bosjes, solitair geplaatste bomen en hakhoutbossen rondom een lommerrijk, parkachtig groengebied met een architectonisch verbijzonderd landhuis met bijgebouwen.

Beleidslijnen

- Lijn 1 Binnen de beschermde landgoederenzone beschermen, behouden en versterken van de uitzonderlijke kwaliteit van het buitenplaatslandschap conform de richtlijnen van de provincie, dat het gebied als kroonjuweel heeft aangemerkt.
- Lijn 2 De buitenplaatsbiotopen en de zichtlijnen van Berbice, Beresteyn, Bijdorp, Duivenvoorde, Ter Wadding en Ter Horst beschermen, behouden en versterken.
- Lijn 3 Handhaven, versterken en onderling verbinden van de bestaande parken en landgoederen als groene oases in en rondom het dorp.
- Lijn 4 Via lommerrijke lanen, die de landgoederen aan elkaar koppelen en tegelijkertijd de dorpse bebouwing compartimenteren, losgelegen percelen met een groenbestemming met elkaar verbinden voor de realisatie van het gewenste lommerrijke karakter. Tevens zoveel mogelijk behouden van de karakteristieke laanbeplanting alsmede het wegprofiel van de oprijlanen.
- Lijn 5 Verdichting van de bebouwing binnen de beschermde landgoederenzone is alleen mogelijk via de 'Ja-mits-benadering'. Alleen mits hiervoor een adequate ruimtelijk-historische onderbouwing opgesteld is en er aantoonbaar sprake is van behoud van de cultuurhistorische waarden en behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt hieraan meegewerkt. Bij bouwen binnen de

beschermde zone worden hoge eisen gesteld aan kwaliteit en uitstraling, waarbij de toetsing plaatsvindt op het hoogste welstandniveau.

- Lijn 6 Bij herbestemmingen dient tevens aantoonbaar sprake te zijn van behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Hierbij worden hoge eisen gesteld aan kwaliteit en uitstraling, waarbij de toetsing plaatsvindt op het hoogste welstandniveau.

5. Groene buffers in de vorm van weilanden, parken en plantsoenen.

Beleidslijnen

- Lijn 1 Handhaven en versterken van het groene karakter van het dorp door lanen als groene aders de verbindende schakels te laten vormen tussen de landgoederen.
- Lijn 2 Landgoederen en parken beschouwen als ecologische hoekstenen en hun recreatief-toeristische waarde benutten.
- Lijn 3 Behoud van de groene en open elementen en structuren, zoals weilanden, parken, parkbossen en plantsoenen.
- Lijn 4 Bij ontwikkelingen staat het behoud van de groene buffers voorop. Verbindende schakels mogen daarbij niet doorbroken worden. Elementen en structuren van de Groene Hoofdstructuur⁹ mogen alleen ontwikkeld worden indien aantoonbaar sprake is van behoud van cultuurhistorische waarden en/of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Van glas naar gras (2008)

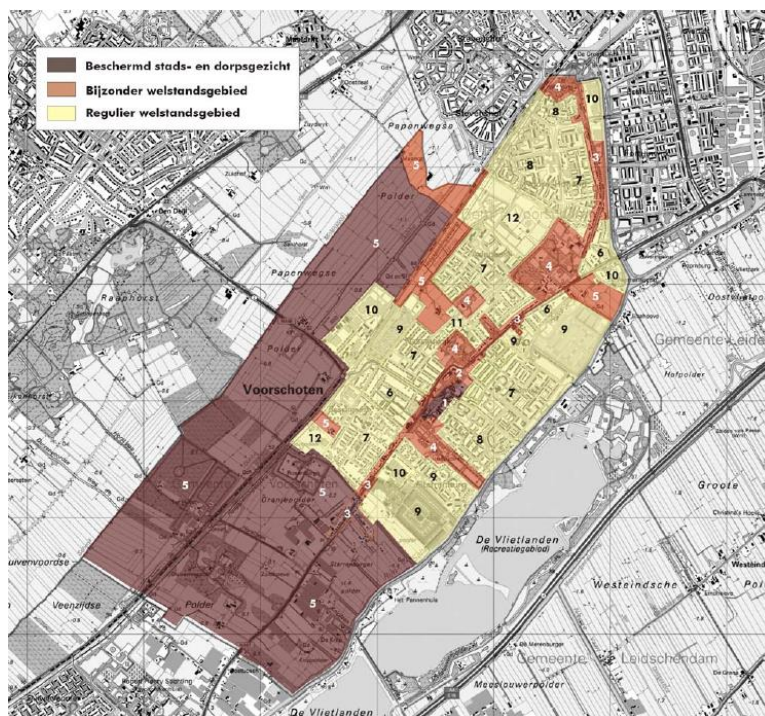
Het is de wens van de Gemeente Voorschoten en Stichting Duivenvoorde om de openheid, de landschappelijke en ecologische kwaliteit en de recreatieve betekenis van het landelijk gebied tussen Leidschendam-Voorburg en Voorschoten waar mogelijk te versterken en daarmee ook de omgeving van het landgoed Duivenvoorde nieuwe luister bij te zetten. Het omvormen van verouderde glasopstanden is daartoe de afgelopen jaren een eerste middel geweest.

Afbeelding 18 Situatie met glas en situatie gras voor glas (Bron: Rapport 'Van glas naar gras')

Welstandsnota Voorschoten (2008)

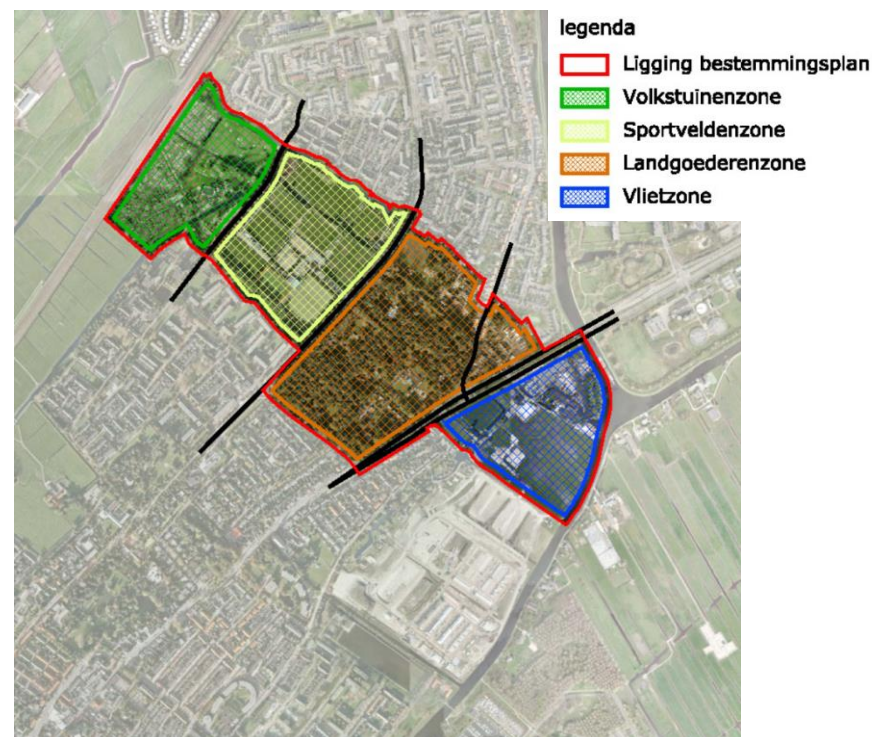
De welstandsnota is een document waarin de uitgangspunten voor het welstandstoezicht en alle welstandscriteria zijn opgenomen. Het welstandsbeleid is opgesteld vanuit de overtuiging dat de lokale overheid het belang van een aantrekkelijk gebouwde omgeving dient te behartigen. De gevels van gebouwen en andere bouwwerken vormen samen de dagelijkse leefomgeving van de mensen in Voorschoten. Met het welstandsbeleid wil de gemeente streven naar het behouden en waar nodig versterken van de aanwezige ruimtelijke kwaliteiten. In de welstandsnota zijn zowel gebiedsgerichte als objectgerichte welstandscriteria opgenomen.

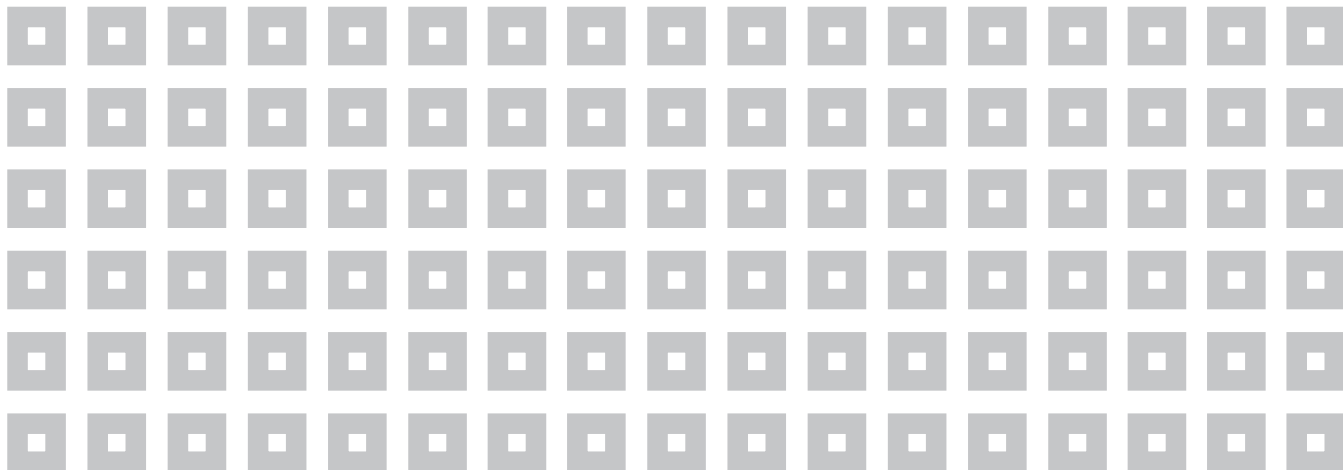
Afbeelding 19 Gebiedsindeling welstandsbeleid (Bron: Welstandsnota 2008)

Bestemmingsplannen (zie hoofdrapport voor locatie-specifieke uitgangspunten)

- Buitengebied (2010)
- Centrum (2012)
- Voorschoten Oost (2012)
- Noord (2012)
- Bestemmingsplan West (2013)
- Bestemmingsplan Dobbewijk (2012)
- Landgoederen en sportvelden (2012)
- Overige kleine bestemmingsplannen

Afbeelding 20 Zoning landgoederen (Bron: Bestemmingsplan Landgoederen en sportvelden)

KuiperCompagnons

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

e-mail: kuiper@kuiper.nl

www.kuiper.nl

Van Nelle Ontwerpfabriek

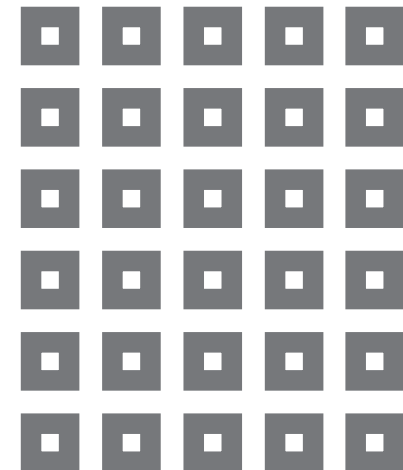
Gebouw Thee 0

Van Nelleweg 3042

3044 BC Rotterdam

T 010 433 00 99

F 010 404 56 69

Amendement

123

Onderwerp: Raadsvoorstel Vaststellen Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Holland Rijnland (Z/20/042310/241404)

De raad van de gemeente Voorschoten in zijn vergadering bijeen d.d. 9 juni 2021 gezien het Raadsvoorstel Vaststellen Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Holland Rijnland (het "Raadsvoorstel"),

Constateernde:

- dat in de RES 1.0 voor Voorschoten twee zoekgebieden, gelegen in de Duivenvoordecorridor en Papenwegsepolder, voor zonnevelden zijn aangegeven langs de uitvalswegen naar Leidschendam en Wassenaar;
- de Duivenvoordecorridor een beschermde status heeft en de Papenwegsepolder een gebied is waar weidevogels broeden;
- deze gebieden verder van waarde zijn voor het karakter van Voorschoten;
- omvangrijke investering zijn gedaan deze gebieden te behouden.

Overwegende:

- een haalbaarheidsonderzoek in beschermde gebieden uitvoeren naar zonnevelden een verkeerd signaal naar inwoners en partners binnen de RES geeft;
- een haalbaarheidsonderzoek uitvoeren naar realisatie van werken welke in strijd zijn met vigerend omgevingsbeleid verspillen van toch al beperkte middelen en capaciteit betekent;
- dat het instemmen met de RES 1.0 het instemmen met de zoekgebieden inhoudt en derhalve vigerend omgevingsbeleid op een later moment niet kan worden gebruikt als argument tegen het realiseren van zonnevelden in de Duivenvoordecorridor en de Papenwegsepolder;
- dat het college zich duidelijk dient uit te spreken dat het plaatsen van zonnevelden in de Duivenvoordecorridor en de Papenwegsepolder geen optie is voor Voorschoten;
- dat onderzoek naar alternatieve locaties evenwel kan worden verricht.

Besluit:

Het Raadsvoorstel als volgt te wijzigen:

- Beslispunt 2 te vervangen door het college de opdracht te geven de haalbaarheid van zonnevelden in Voorschoten te onderzoeken met uitzondering van de gebieden die in de Duivenvoordecorridor en de Papenwegsepolder liggen;
- een nieuw Beslispunt 3 in te voegen met als tekst: het college opdracht te geven aan Holland Rijnland te communiceren dat aanleg van zonnevelden in de

Amendement

123

Duivenvoordecorridor en de Papenwegsepolder zoals aangegeven in de zoekgebieden in de RES 1.0 niet mogelijk is;

- Beslispunten 3 en 4 te hernoemen tot Beslispunten 4 en 5.

Ondertekening en naam:

B. Reinke (VVD)

M. Persoon (VLS)

C. Bremmer (CDA)

G. Zeelt (ONS Voorschoten)

J. Bos (GroenLinks)

J. Schroot (D66)

Aantekening griffier: het amendement is zonder stemming aangenomen.